

นมแม่ ดีที่สุดหนึ่งเดียว

“พระองค์ที่” ทรงนำทาง

“เด็กไทยก้าวไกล
ด้วยสายใยรักแห่งครอบครัว”

จดหมายข่าว

ศูนย์นมแม่แห่งชาติประเทศไทย

ปีที่ 4 ฉบับพิเศษ 2551

Thai Breastfeeding Center
www.thaibreastfeeding.org

บรรณาธิการ

สวัสดิ์ค:

จดหมายข่าวนมแม่ศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทยฉบับนี้ มีความพิเศษหลายอย่าง เริ่มตั้งแต่ปก ที่พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ หรือ **“พระองค์ทิ”** ทรงเป็นแบบปก เป็นสัญลักษณ์ของการนำทางเด็กไทยทั้งประเทศ ให้เริ่มต้นชีวิตด้วยนมแม่ เพราะนมแม่ คือ หายแรกของสายใยรักแห่งครอบครัว เราจึงใช้ชื่อจดหมายข่าวฉบับพิเศษนี้ว่า **“พระองค์ทิ ทรงนำทาง เด็กไทย ก้าวไกล ด้วยสายใยรักแห่งครอบครัว”** เป็นการถวายพระเกียรติแด่พระองค์ท่าน เนื่องในวาระครบรอบพระชันษาสามปี เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2551 ซึ่งเท่ากับสามปีของ **“โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว”** ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

เนื้อหาหลักในฉบับนี้จึงมีความพิเศษเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นบทประพันธ์สัมภาษณ์เรื่องราวเกี่ยวกับ สามปีของโครงการ **“สายใยรักแห่งครอบครัว”** ซึ่งพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ได้มีพระกรุณาธิคุณประทานสัมภาษณ์แก่ทีมศูนย์นมแม่ฯ นอกจากนี้ยังเป็นเรื่องราวในส่วนที่ศูนย์นมแม่ฯ และภาคีเครือข่ายได้เข้าไปมีบทบาท สนับสนุน ตามหน่วยงานและสถานที่ต่างๆ ทำให้เกิดนวัตกรรมการทำงานนมแม่ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้มีกระแสการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่มากขึ้นอย่างชัดเจน และที่สำคัญคือมี เรื่องราวและภาพเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ของการประกาศเป็นพันธมิตรร่วมกันของ หน่วยงานหลักระดับประเทศในการสนับสนุนผลักดัน ช่วยกันพลิกฟื้นนมแม่ให้กลับคืนสู่สังคมไทย รวมทั้งข้อคิดที่มีคุณค่าของท่านอธิบดีกรมอนามัยในการทำงานร่วมกันกับบริษัทนมเพื่อเป้าหมายเดียวกัน คือ เด็กไทย

และเนื่องจาก ในวันที่ 1-7 สิงหาคม เป็นสัปดาห์การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่แห่งโลก และหัวข้อการรณรงค์ของปี 2551 นี้คือ Mother support : Going for the Gold ซึ่งในภาษาไทย เราใช้ **“นมแม่ดีที่หนึ่งเลย”** ทุกที่ ทุกคน สนับสนุนนมแม่ได้ ที่หลังปก ของจดหมายข่าวจึงได้สื่อให้เห็นภาพของหลายคน หลายหน่วยงาน ที่สามารถให้การสนับสนุนนมแม่ได้

ในส่วนของทีมทำงานจดหมายข่าวฉบับนี้ ได้ย้ายฐานการทำงานไปยังจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นเครือข่ายหลักเครือข่ายหนึ่งของศูนย์นมแม่ฯ และยังเป็นพื้นที่ทรงงานนำร่อง หนึ่งในสี่แห่งของโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว ตามนโยบายของศูนย์นมแม่ฯ ที่จะย้ายฐานการทำงานข่าวไปตามภาคต่างๆ ที่มีเครือข่ายหลักอยู่ จึงถือโอกาสนี้ นำเสนอภาพบรรยากาศและเรื่องราวดีๆ จากการเสวนานมแม่สัญจรที่เชียงใหม่ ปี 2551 ด้วย

ปีนี้เรายังได้ประธานศูนย์นมแม่ฯ และเลขาธิการศูนย์นมแม่ฯ คนใหม่ ซึ่งจะได้มากล่าว ทักทายทุกท่านในฉบับพิเศษนี้ หวังว่าเนื้อหาสาระในฉบับนี้ มีคุณค่าสมกับการรอคอยนะคะ

บรรณาธิการ

สารบัญ

- 3 บทประพันธ์สัมภาษณ์ 3 ปี สายใยรักแห่งครอบครัว และก้าวต่อไป
- 6 วันที่... ตะวันพลันอ่อนแสง เมื่อสายใยรักแห่งครอบครัวฯ ส่งประกาย
- 10 สายใยรักแห่งครอบครัว...ทั่วไทย นมแม่...ทั่วไทย
- 17 สายใยรักแห่งครอบครัว....ที่สวีเดน
- 20 ชาวใหญ่ในรอบปี ของนมแม่
- 22 จุดร่วมเดียวกัน คือ เด็กไทย
- 23 Best Practice นมแม่ จากจังหวัดต้นแบบ
- 25 เสวนานมแม่สัญจร...ที่เชียงใหม่
- 30 จากใจ...ประธานศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย
- 31 จากใจ...เลขาธิการศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย
- 32 นมแม่ดีที่หนึ่งเลย ทุกที่ ทุกคน สนับสนุนนมแม่ได้

3 บทประสานสัมพันธ์... ปี สายใยรัก แห่งครอบครัว และก้าวต่อไป

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ

ขอประณามให้เสด็จพระองค์หญิง ทรงย้ายถึงพระปณิธานของพระองค์ท่าน ต่อโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว

พูดถึงปณิธาน หรือความตั้งใจของตัวเองกับโครงการสายใยรักแห่งครอบครัวนี้ อยากบอกจริงๆ แล้ว เป็นความต้องการของเราเองที่อยาก ดูแล แก้ปัญหาเยาวชนที่ไม่มีอนาคต หรือพวกที่เร่ร่อนจรจัด ซึ่งก็ทราบดีว่าปัญหาเหล่านี้แก้ไขยาก คิดว่าต้องแก้ไขตั้งแต่ต้นเหตุ คือสถาบันครอบครัว โดยการให้ความรัก ความอบอุ่นแก่เด็ก เริ่มตั้งแต่แม่ตั้งครรภ์ จนคลอด และเด็กได้รับการเลี้ยงดูเอาใจใส่อย่างถูกต้อง มีพัฒนาการตามวัยที่เหมาะสม ความอบอุ่นของครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ส่งผลให้เด็กมีสภาพแวดล้อมและสุขภาพจิตดี ซึ่งสิ่งนี้เป็นพื้นฐานสำคัญของชีวิตและอนาคตเด็ก และโครงการสายใยรักแห่งครอบครัวนี้ เราให้ความสำคัญรวมๆ พร้อมกันไปไม่เฉพาะแต่ช่วยเด็กเท่านั้น เราดูไปถึงคนวัยพ่อแม่ และผู้สูงอายุที่เป็นคนวัยปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งก็อยากให้มันเป็นครอบครัวอบอุ่น ดูแลซึ่งกันและกัน มีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งสามวัย จากแรงบันดาลใจที่จะมุ่งแก้ปัญหาสถาบันครอบครัว ดังที่บอกไว้แต่แรก ก็เลยขอให้ทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เข้ามาช่วยกันเป็นแกนนำ ทำในสิ่งที่มุ่งไว้แบบลงมือ ลงใจ ค่อยเป็นค่อยไป โดยมักจะพูดกันเสมอว่า งานในโครงการของเรานั้น เราทำอยู่สามประการด้วยกัน คือ ประการแรกในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประการที่สอง ก็เรื่องสุขอนามัยในครัวเรือน และประการที่สาม ได้แก่ ครอบครัวอบอุ่น ซึ่งในทุกเรื่องที่เราพูดถึงนี้ สมเด็จพระบรมฯ ท่านทรงพระเมตตา พระราชทานกำลังใจ และทรงแนะนำในเรื่องต่างๆ เสมอ ทรงเน้นอยู่ตลอดเวลาว่า โครงการนี้ไม่มีเรื่องของการขาดทุน ไม่ใช่การประกอบธุรกิจ และไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง และที่สำคัญยิ่งอีกอย่างหนึ่งก็คือ โครงการของเราต้องเข้าถึงความต้องการและความเดือดร้อน ความจำเป็นหรือปัญหาจริงๆ ของราษฎร มีทั้งการเข้าไปแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การเข้าไปช่วยเสริมเติมในส่วนที่ขาด และบางพื้นที่เขาติดอยู่แล้วก็ช่วยอัดแน่น

ให้มันคงยิ่งขึ้นทั้งหมดนี้ ก็มุ่งหวังให้ราษฎรมีคุณภาพชีวิตดีครอบครัวเข้มแข็ง อบอุ่น พอมมี พอกิน พอกิน เกื้อกูลกัน ช่วยเหลือกัน แบ่งปันความห่วงใยเอาใจใส่ และไม่ทอดทิ้งกัน ซึ่งลำพังเพียงตัวเราเอง คงไม่มีทางทำสำเร็จตามที่ตั้งใจได้หรอกค่ะ ก็ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ ร่วมใจ จากรัฐบาลและภาคเอกชนต่างๆ กับความร่วมมือของราษฎร ผลมผลสานกัน ช่วยกันทำให้ครอบครัวชุมชนและสังคมเข้มแข็ง อบอุ่นและมีความสุข

ถ้าไปทรงตรัสเสมอว่า “ต้องให้ความสำคัญกับนมแม่อันดับหนึ่ง”

เรื่องนี้ แม้จะได้บอกแล้วว่า ความตั้งใจของตัวเรานั้น คือต้องการแก้ปัญหา ที่สถาบันครอบครัว แต่หตุแรกของน้ำนมแม่ที่ลูกดื่มกิน มีคุณค่าต่อความรู้สึกและความผูกพันในสายใยรักจากแม่สู่ลูกอย่างลึกซึ้งเกินกว่าจะบรรยายค่ะ คนเป็นแม่ต้องเตรียมกาย เตรียมใจ ไม่ใช่เพียงแค่น้ำนมให้ลูกดื่มกินอย่างเดียว แต่องค์ประกอบที่แวดล้อมแม่ มีผลต่อการให้นมลูกอย่างมาก เช่นการเตรียมตัวตั้งแต่ตั้งครรภ์ การรับประทานอาหารถูกสุขลักษณะและมีประโยชน์ การประกอบสัมมาอาชีพของครอบครัว การดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน การเจ็บป่วยของแม่ หรือสมาชิกในครอบครัว ตลอดจนความเชื่อเรื่องวิธีการเลี้ยงลูกที่สืบทอดจากคนรุ่นก่อนในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เป็นต้น สิ่งต่างๆ ที่กระทบคนเป็นแม่นี้ มีความสำคัญต่อความสำเร็จในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เป็นอันมาก เราพยายามรณรงค์ให้เห็น คุณค่าและความสำคัญของน้ำนมแม่ อยากให้เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ตั้งแต่เด็กแรกเกิดจนถึงอายุหกเดือน หรือสามารถให้นมลูกจนถึงอายุสองปี ได้ยังเป็นการดียิ่งไปอีก สำหรับตัวเราเองนั้น ก็ได้ถวายการเลี้ยงดูพระองค์ที่ด้วยนมแม่จนพระองค์ที่เจริญพระชันษาเจ็ดเดือน ทำให้เราเข้าใจในความผูกพัน ความอบอุ่น และพัฒนาการของลูกจากการดื่มนมแม่ จึงได้พูดเสมอๆ ว่า ต้องให้ความสำคัญกับนมแม่อันดับหนึ่ง ซึ่งเรื่องนี้สมเด็จพระบรมฯ ท่านก็ทรงสังเกตเห็นถึงพัฒนาการต่างๆ ของพระองค์ที่ จากการเสวยน้ำนมมารดา พระองค์ท่านจึงได้พระราชทานลายพระหัตถ์เป็นคำขวัญพระราชทาน โครงการสายใยรักแห่งครอบครัวว่า “นมแม่ คือหตุแรกของสายใยรักแห่งครอบครัว” ดังที่เห็นแพร่หลายอยู่ทั่วไปค่ะ

โครงการที่อยู่ใน “สายใยรักแห่งครอบครัว” มีโครงการใดบ้าง

ก่อนจะบอกว่ามีโครงการใดบ้างในโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว ในที่นี้ ก็อยากบอกก่อนค่ะว่า โครงการสายใยรักฯ มีงานส่งเสริมสุขภาพและสุขภาพอนามัยแม่และเด็ก งานเสริมสร้างและพัฒนาการเรียนรู้อุปกรณ์และเยาวชน งานเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและความมั่นคงในครอบครัว งานเสริมสร้างสวัสดิการ ดูแลรักษาและฟื้นฟูสุขภาพกาย-สุขภาพจิตผู้ป่วย คนชรา และทุพพลภาพ งานส่งเสริม สร้างสรรค์ สืบสานการอาชีพ ศิลปะ และวัฒนธรรม ท้องถิ่น งานพระราชกุศล พระราชานุเคราะห์ สังคม สงเคราะห์ และการสาธารณกุศล สุดท้ายก็คือ งานโครงการและกิจกรรมพิเศษ ที่ส่งเสริม สนับสนุน และเกื้อกูลสถาบันครอบครัว เห็นได้ว่าโครงการสายใยรักแห่งครอบครัวเข้าไปเกี่ยวข้องกับงานที่เกี่ยวข้องเนื่องในการดูแลครอบครัวในทุกช่วงอายุวัย และจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือในการทำงานจากหลายหน่วยงานเลยคะ

โครงการที่อยู่ในสายใยรักแห่งครอบครัวนั้น กล่าวโดยสรุปนะคะ พอจะลำดับได้ สามประการ คือ โครงการสายใยรัก ทำเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง เรื่องสุขภาพแม่ครัวเรือน และเรื่องครอบครัวอบอุ่น

เรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ โครงการเกษตรสมบูรณ์เพิ่มพูนสุขภาพครอบครัว โครงการอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ โครงการแม่บ้านงานครัว โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว โครงการฟื้นฟูสายใยรักแห่งครอบครัวเพื่อผู้ประสบภัยพิบัติ และโครงการในพระองค์ คือ ร้านศิลปอาชีพ 904

เรื่องของสุขภาพแม่ครัวเรือน ได้แก่ โครงการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โครงการแม่อาสา โครงการโรงพยาบาลสายใยรักแห่งครอบครัว โครงการศูนย์เด็กเล็กน่ายุคคุณแม่ โครงการอาสาสมัครสาธารณสุขเชี่ยวชาญนมแม่ โครงการเครือข่ายสุขภาพมารดาและทารก เพื่อเด็กและเยาวชนไทย ในพระอุปถัมภ์พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ

เรื่องของครอบครัวอบอุ่น ได้แก่ โครงการศูนย์ 3 วัย สานสายใยรักแห่งครอบครัว โครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก โครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัวโครงการนวัตกรรมการผู้สูงอายุและโครงการในพระองค์ คือ ศูนย์ศรัทธาวิรัค ซึ่งเป็นศูนย์บริการดูแลผู้สูงอายุเวลากลางวัน นอกจากนั้นก็มีศูนย์พัฒนาเด็กที่ปึงกรรัศมิ์โชติ ซึ่งรับเลี้ยงเด็กเล็กลูกหลานข้าราชการ และมีการสอนระดับอนุบาล โดยเปิดเป็นโรงเรียนอนุบาล ในเดือนพฤษภาคม ปีการศึกษา 2551 นี้ และก็ยังมียุทธศาสตร์ที่ปึงกรรัศมิ์โชติ สำหรับบุตรหลาน ข้าราชการบริวาร ตลอดจนข้าราชการบริวารในพระองค์ ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์คะ

ความคืบหน้าของโครงการ เป็นไปตามที่ทรงตั้งพระทัยไว้แค่ไหนหรือป่ะ

ในส่วนของความคาดหวัง หรือสิ่งที่ตั้งใจในการดำเนินงานโครงการนั้น เรามุ่งหวังให้ครอบครัวราษฎรสมาชิกโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว มีความเข้มแข็ง อบอุ่น และมีความสุข ตอนนี้เดินหน้าโครงการมาได้สองปีเศษ

มีจังหวัดก่อตั้งโครงการที่ภาคเหนือ คือ ที่อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดก่อตั้งโครงการที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ ที่อำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดก่อตั้งโครงการภาคใต้ คือ ที่อำเภอเมือง และอำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช สำหรับในกรุงเทพมหานคร คือ ที่เขตพระราชฐานพื้นที่ควบคุมในพระองค์ 904 รวมเป็น 4 จังหวัดก่อตั้งโครงการ นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการนำร่องโครงการ ไปยังจังหวัดต่างๆ โดยเริ่มนำร่องไปในจังหวัดที่ประสบภัยพิบัติ และจังหวัดอื่นที่มีความพร้อม ที่กล่าวว่ามีความพร้อม ก็คือเมื่อเขาเห็นการดำเนินงานของเราในพื้นที่ เขาเกิดความสนใจ และอยากทำ อยากพัฒนา อยากนำแบบอย่าง ไปดำเนินการในจังหวัดตนเอง ก็เกิดการร่วมแรงร่วมใจ และเกิดโครงการสายใยรักนำร่องเพิ่มขึ้นในจังหวัดต่างๆ แม้แต่จังหวัดภาคใต้ ที่ประสบปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ทำกินราษฎร เราก้ใช้วิธีนำร่องโครงการในโรงพยาบาล คือ ที่โรงพยาบาลบันนังสตา และโรงพยาบาลรามัน จังหวัดยะลา ซึ่งการดำเนินงานของโครงการในแต่ละพื้นที่นั้น แม้จะแตกต่างกันด้วยสภาพชีวิตความเป็นอยู่ ประเพณีและวัฒนธรรมอยู่บ้าง แต่ก็เห็นว่าราษฎรสมาชิกโครงการและเจ้าหน้าที่ มีความเข้าใจด้านเศรษฐกิจพอเพียง สุขอนามัยบ้านเรือนและครอบครัวอบอุ่น ตามแนวทางสายใยรักเป็นอันดี จึงคิดว่าโครงการนี้ มีความคืบหน้าคะ อย่างไรก็ตาม ก็ยังคงมีอีกหลายอย่างที่ต้องคอยปรับ คอยแก้ไข ให้ไปสู่เป้าหมายให้ได้ต่อไป

ขอกุหลาบเรื่องนมแม่ว่า ในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา พระองค์หญิงทรง คิดว่าป่ะ เรื่องราวใดบ้าง ที่ทำให้ทรงมีพระกำลังใจในการดำเนินโครงการต่อ

เรื่องนมแม่นี้ เวลาเสด็จไปงานโครงการสายใยรักแห่งครอบครัวแต่ละแห่ง หรือเวลาเสด็จไปสถานที่ต่างๆ ก็จะได้พบแม่ที่ตั้งท้อง และแม่ที่มีลูกอ่อนมาด้วย สอบถามดูก็ได้รับคำตอบว่าตั้งใจเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในส่วนบุคคลตั้งท้อง ส่วนที่มีลูกอ่อนก็เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อยู่แล้ว ก็ขยันดี และชื่นใจ ที่มีคุณแม่ยุคใหม่ใส่ใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ก็ช่วยให้เกิดกำลังใจที่จะส่งเสริมและสนับสนุนต่อไป แต่บางพื้นที่ที่เป็นแม่วัยรุ่น และไม่ให้ความสำคัญในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เรากลับยังเกิดแรงบันดาลใจที่จะรณรงค์ส่งเสริมและหาหนทางลดปัญหาความเดือดร้อน เพื่อให้แม่เห็นความสำคัญ และหันมาเลี้ยงลูกด้วยนมแม่กันมากขึ้น ไม่เคยคิดรู้สึกท้อแท้อย่างใดคะ มีแต่ยินดีและขอเป็นกำลังใจให้กับคุณแม่ทุกคนที่ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่นะคะ

ทรงคิดว่าปัญหาใดๆ ที่ทำให้สังคมแม่ไม่เตบโต มีอะไรบ้างเพคะ

คิดว่าปัญหาด้านเศรษฐกิจของครอบครัวและสังคม ที่พ่อ-แม่ต้องประกอบอาชีพหารายได้เลี้ยงครอบครัว ทำให้แม่ไม่สามารถจะมีเวลาเลี้ยงลูกด้วยนมแม่คะ อีกประการหนึ่ง ก็น่าจะเป็นทัศนคติต่อการเลี้ยงลูก ด้วยนมแม่ของคุณแม่ ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าในวิทยาการของนมผงสำเร็จรูปและการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ที่มีบทบาท และส่งผลให้สังคมแม่ไม่เติบโต แต่ก็ต้องพยายามช่วยกันรณรงค์และสร้างสรรค์สังคม นมแม่ให้เข้มแข็ง และแพร่หลายกว้างขวางยิ่งขึ้นคะ

ทรงเห็นโอกาสในการที่จะช่วยดึงแม่แม่กลับสู่สังคมไทยบ้างไหมเพราะอย่างไร IWF:

เรื่องนี้เห็นว่าเราควรต้องเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ แม้ว่า มีความสำคัญต่อลูกอย่างมาก มีความสะดวก ไม่ยุ่งยากอย่างที่คิดและผลที่ได้รับกลับมา ก็คือ ความสุข ความอบอุ่น ระหว่างแม่-ลูก รวมถึงสมาชิกในครอบครัว หน่วยงานภาครัฐ และเอกชนต้องร่วมส่งเสริม สนับสนุน เพื่อเป็นการส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนให้การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ต่อไปอีก ขึ้นค่ะ

ทรงเห็นเด็กน้อยและก๊อบังไหมเพราะ:

อันนี้ ตอบไปในข้อก่อนนี้แล้วค่ะ ไม่เหนื่อยและไม่ท้อแท้หรอกค่ะ มีแต่ความรู้สึกลอยๆกระเด็นและต้องการสนับสนุนสังคมให้เห็นความสำคัญ และประโยชน์ของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ต่อไปอีก ขึ้นค่ะ

ทราบว่าจะพระองค์ทรงมีพระดำริว่า:

การดำเนินโครงการใดๆ ไม่สามารถ เดินไปเพียงลำพังได้ ต้องมีเครือข่ายคอยสนับสนุน เพื่อก้าวไปด้วยกันอย่างมั่นคง อยากให้พระองค์เสด็จการขยายเครือข่ายออกไปยังเรื่องเกษตรอาชีพว่าทรงมีพระดำริอย่างไร และแต่ละโครงการมีความเกี่ยวเนื่องกันอย่างไรเพราะ:

โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว เป็นโครงการในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ซึ่งแน่นอนว่า โครงการนี้ไม่สามารถดำเนินการเองโดยลำพัง ต้องมีเครือข่ายสนับสนุน และเป็นหน่วยงานในการปฏิบัติค่ะ ในส่วนที่ถามถึงการขยายเครือข่ายไปยังเรื่องเกษตรและอาชีพนั้น อยากเล่าถึงการดำเนินงานในโครงการว่าในด้านการเกษตรเรามีกิจกรรมเกษตรผสมผสานเพิ่มพูนสุขภาพครอบครัวส่งเสริมการปลูกพืชผักและเลี้ยงสัตว์ เพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน ให้แม่ที่กำลังตั้งครรรภ์หรือหลังคลอดและสมาชิกในครอบครัวมีอาหารบริโภคถูกหลักโภชนาการ ขณะเดียวกันก็มีกิจกรรมอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ โดยรวมกลุ่มกันประกอบอาชีพ ตามความสนใจและความถนัด เน้นการใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่น เช่น การแปรรูปอาหาร การทำขนม การทำงานประดิษฐ์ และงานหัตถกรรม ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ ไม่ใช่มีเฉพาะกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเท่านั้น แต่ยังมีกลุ่มลูกและกลุ่มพ่อที่จะทำกิจกรรมให้เกิดประโยชน์ต่อครอบครัวและชุมชนไปพร้อมกัน

นอกจากเรื่องเกษตรกรรมและอาชีพเสริมแล้ว โครงการยังดูในเรื่องสุขภาพแม่ครัวเรือน สภาพแวดล้อมในบ้านเรือน และการเป็นชุมชนสะอาดน่าอยู่เพื่อสุขภาพดี สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดีของสมาชิกในครอบครัว ซึ่งเรื่องนี้ทั้งเกษตรและสาธารณสุขดูแลร่วมกันอยู่อย่างใกล้ชิด ส่วนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ก็จะเข้าไปดูแลและให้ความช่วยเหลือในด้านสภาพที่อยู่อาศัย การส่งเสริมอาชีพ การดูแลผู้สูงอายุ ตลอดจนผู้ที่มีความเดือดร้อนต้องการความช่วยเหลือเป็นเฉพาะราย เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานของด้านเกษตร และการสาธารณสุขไปในคราวเดียวกัน จะเห็นว่างานในโครงการสายใยรักนั้น หากเดินเพียงลำพังแล้วไม่มีทางประสบความสำเร็จ จำเป็นต้องมีโครงการเครือข่ายเชื่อมโยงร่วมกันดูงานต่างๆ ในเริ่มต้น และขยายผล ให้เหนียวแน่น เข้มแข็ง ในระหว่างการทำงานทุกขั้นตอนเพื่อก่อให้เกิดความอบอุ่นและมีความสุขในที่สุด

ในอนาคตข้างหน้า พระองค์คิดว่าอยากได้หน่วยงานใดมาสนับสนุนโครงการสายใยรักอีกเพราะ:

การสนับสนุนโครงการสายใยรักแห่งครอบครัวนี้ อยากได้รับความร่วมมือจากทุกคน ทุกฝ่าย ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน หน่วยงานและสังคมโดยส่วนรวม เพื่อให้การแก้ปัญหาสถาบันครอบครัว การพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนการนำทางให้สมาชิกและราษฎรมีความเข้มแข็ง อบอุ่นในครอบครัวเกิดความยั่งยืนค่ะ

เคยได้ยินพระองค์ตรัสเสมอว่า อยากให้ทุกหน่วยงานทำงานแบบบูรณาการเพื่อให้โครงการดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างรวดเร็ว อยากให้พระองค์อธิบายแนวคิดนี้ ออกเป็นรูปธรรมเพราะ:

แต่ละหน่วยที่เข้ามาดำเนินงาน โครงการสายใยรักแห่งครอบครัวนี้ ต่างหน่วยงานมีกำลังคน งบประมาณ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และประสบการณ์กับวิถีชีวิตราษฎรที่ต่างกันไป แต่เป็นไปตามภารกิจหน้าที่และ

ความรับผิดชอบที่ต่างหน่วยต่างมี และเป็นประโยชน์ต่อราษฎร ด้วยกันทั้งสิ้น หากต่างคนต่างคิด ต่างคนต่างทำ และต่างวาระ ก็เชื่อว่างานนั้นจะสำเร็จได้เหมือนกัน แต่คงเป็นความสำเร็จที่ยากเย็น ลำช้า ลิ่นเปลืองเวลา และอาจไม่ได้ผลที่ดี เปรียบงานที่บ้านสมาชิกในโครงการครอบครัวหนึ่งเป็นก๊วยเตี้ยผัดซีอิ๊ว แต่ละกระทรวงที่ร่วมงานกัน มีแก๊สหุงต้ม มีกระทะ ตะหลิว น้ำมัน กระทียม น้ำปลา น้ำตาล ซีอิ๊ว เส้นก๊วยเตี้ย ผักคะน้า เนื้อหมู กุ้ง หมึก ไข่ เครื่องปรุงรส และอื่นๆ แล้วนำมาทำผัดซีอิ๊ว

รับประทาน หากทำถูกจังหวะ ถูกขั้นตอน ในโอกาสเหมาะสม คือ คนปรุง หรือพ่อครัว แม่ครัว นำสิ่งต่างๆ มาใช้ให้เหมาะสม บูรณาการร่วมกัน ก็จะได้ผัดซีอิ๊วอร่อยรับประทานกัน หากไม่บูรณาการ ของที่มีประโยชน์ในตัวเองให้เหมาะสม ก็จะได้ผัดซีอิ๊วรสชาติอร่อยรับประทานกันได้เลย จะเห็นว่าการบูรณาการร่วมกันอย่างเดียวยังไม่พอนะคะ ต้องมีผู้บริหารจัดการที่เป็นผู้กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแนวทางการปฏิบัติตลอดจนการกำกับดูแล และการประสานงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพด้วยค่ะ

ช่วงนี้ พระองค์ ทรงมีพัฒนาการด้านต่างๆ เป็นอย่างไรบ้างเพราะ:

พระองค์ที่ ทรงมีพัฒนาการตามวัยค่ะ ทรงรำเรียง ช่างซัก ช่างถาม ทรงจดจำชื่อข้าราชการได้แม่นยำ องค์กรที่ชอบเล่นซ่อนแอบ เล่นกระดานเดิน ชอบเสียงดนตรี เพลงที่ทรงร้องเสมอๆ คือ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงพ่อแห่งแผ่นดิน และเพลงอื่นๆ ที่เราเปิดให้ท่านฟัง องค์กรที่โปรดการอ่านหนังสือ โดยเฉพาะรูปภาพเครื่องบิน และรูปภาพรถยนต์ ก่อนนอน เราชจะอ่านนิทานก่อนนอนให้องค์ที่ฟัง และสอนองค์ที่สวดมนต์ ไหว้พระ องค์ที่มีจิตใจอ่อนโยน รู้เวลา รู้หน้าที่ค่ะ

พระองค์กับทรงเตรียมความพร้อมพระองค์ที่ในกรณีจะไปเรียนอย่างไรบ้างเพราะ:

เรื่องนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงช่วยวางแผนเตรียมความพร้อมค่ะ ทรงเปิดชั้นเรียนเตรียมความพร้อมก่อนเรียน Pre-school Playgroup ที่ในวังสุโขทัย ดำเนินการโดยคณะครูโรงเรียนจิตรลดา มีเด็กในวัยเดียวกับองค์ที่ ซึ่งครูคัดเลือก 6 คน กับเด็กในพระอุปถัมภ์ในวังสุโขทัยอีก 1 คน รวมเป็นเด็ก 7 คน ร่วมชั้นเรียน เพื่อเตรียมความพร้อมในการที่องค์ที่เสด็จไปทรงเรียนชั้นอนุบาลโรงเรียนจิตรลดา โดยกำหนดทรงเรียนซัมเมอร์ วันที่ 31 มีนาคม-25 เมษายน และเปิดเรียนชั้นอนุบาลวันที่ 22 พฤษภาคม 2551 ค่ะ

พระองค์ที่ ทรงไปสาดที่จะเล่นอะไรกับพระสหายเป็นพิเศษบ้างหรือไม่เพราะ:

องค์ที่ ท่านทรงเล่นของท่านตามประสาเด็กเล็ก ตามแต่สถานที่บรรยากาศและความคุ้นเคยเหมือนเด็กทั่วไปค่ะ องค์ที่จะเป็นเด็กที่ขี้อมและแบ่งของเล่นให้คนอื่น โดยท่านจะแบ่งให้เอง ไม่ทรงหวงของเล่น กับพระสหายเด็กนักเรียน Pre-school ก็ทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันตามที่คุณครูจัดค่ะ ยิ่งเล็กมากกันทุกคน คุณครูต้องช่วยประคับประคองและแนะนำ แต่เด็กก็เรียนรู้เร็ว ครูจัดกิจกรรมหลายอย่าง องค์ที่โปรดและทรงชอบไปกิจกรรม Pre-school มากค่ะ

วันที่...๓:วันพสนออสอง เมื่อ สายใยรักแห่งครอบครัวฯ ส่องประกาย

วันอาทิตย์ที่ 27 เมษายน 2551 เป็นวันประวัติศาสตร์อีกครั้งหนึ่งของชาวศูนย์แม่เฒ่า ที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ พระราชทานพระราชนุญาต ให้คณะผู้แทนศูนย์แม่เฒ่า เข้าเฝ้าขอประทานสัมภาษณ์ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ในเรื่อง **“โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว”** ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ซึ่งได้ดำเนินการมาได้ 3 ปี และผลจากโครงการที่ก่อให้เกิดการตื่นตัว เรื่องการเลี้ยงดูกำพร้าแม่ทั่วประเทศอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน

พวกเราคณะผู้แทนศูนย์นมแม่ ทั้งหมด 9 คน นำโดย ประธานศูนย์นมแม่ พญ.ศิริพร กัญชนะ มาเตรียมตัวพร้อมเพรียงกันตั้งแต่บ่าย สองโมงกว่าๆ พร้อมๆ กับครอบครัวนมแม่หลายครอบครัวและทีมงานจากนิตยสาร Baby & Kid's Digest หลังจากได้พักรับประทานของว่างแสนอร่อยของวังสุโขทัยพักใหญ่ เราทั้งหมดก็ได้รับเชิญไปที่ บริเวณสวนข้าง pool house ที่เป็นตำหนักพระองค์ที่ บรรยากาศรมื่นด้วยไม้ดอก ไม้ใบ มีกล้วยไม้ ดอกไม้สวยงามรอบๆ ต้นไม้ในสวน เรามองผ่านกระจกใส ของห้องพระองค์ที่ เห็นภายในห้อง มีรูปภาพพระองค์ที่กับเสด็จแม่และทูลหม่อมพ่อ ติดไว้รอบ เห็นภาพจากปกนิตยสารต่างๆ มากมายหลายฉบับ รวมทั้งภาพจากปกของจดหมายข่าวฉบับพิเศษของศูนย์นมแม่เราด้วย นอกจากนั้น ในห้องมีของเล่น และหนังสือนิทานต่างๆ อีกมากมาย

เรานั่งรอครู่เดียว เสด็จพระองค์หญิง ทรงอุ้ม **“พระองค์ที่”** เสด็จออกมาทักทายพวกเรา ด้วยพระพักตร์ยิ้มแย้มแจ่มใส ทั้งสองพระองค์ ทรงฉลองพระองค์เป็นเสื้อยืดสีส้มซึ่ง เป็นฉลองพระองค์ประจำโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว ฉลองพระองค์ของพระองค์ที่ มีพระนามบักที่ออกด้านขวา ด้านซ้ายเป็นตราสัญลักษณ์ประจำโครงการฯ ด้านหลัง เป็นภาษาอังกฤษว่า Prince T 919 การเสด็จมาของทั้งสองพระองค์ นำความแจ่มจรัสเจิดจ้ามาแต่ไกล

ดูเหมือนว่าแสงแดดบ่ายนั้น จะถูกสยบอ่อนแสงลง เมื่อทั้งสองพระองค์ทรงปรากฏกายอย่างสง่างาม อยู่ท่ามกลางผู้เข้าเฝ้า

บรรยากาศการประทานสัมภาษณ์ในบ่ายแก่ๆ จนเย็นค่ำวันนั้นเป็นไปอย่างสดใส งดงามและอบอุ่นยิ่ง จากความสดชื่นร่าเริงของ **“พระองค์ที่”** ในสายพระเนตรที่เปี่ยมด้วยความรักจากพระมารดาผู้งดงาม และจากพระเมตตาที่มีต่อชาวศูนย์นมแม่เสมอมา ทำให้พวกเรารู้สึกอบอุ่นใจขณะเข้าเฝ้า

ประธานศูนย์นมแม่ ได้ทูลถวายพระฉายาลักษณ์ พระองค์ที่ ใส่กรอบ

และพัดของศูนย์นมแม่ แทนความจงรักภักดีแด่พระองค์ หลังจากนั้นพระองค์ท่านได้ประทานสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ ได้ทรงย้ำถึงพระปณิธานของพระองค์ท่าน ต่อโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว และสำหรับพระองค์ท่านแล้วเรื่องราวของโครงการฯ ผูกพันเป็นเรื่องราวหนึ่งเดียวกันกับเรื่องความรักของพระองค์ท่านที่มีต่อ พระโอรส คือ พระองค์ที่ และความรักนั้น เปรียบประดุจเมล็ดพันธ์พืชที่พร้อมจะเผยแพร่พันธ์แห่งความรักจากแม่สู่ลูก...ต่อไปสู่เด็กไทยทุกคน ดังคำตรัสที่ว่า...

“แรงบันดาลใจ เริ่มต้นจากการที่เห็นเด็กถูกทอดทิ้ง ตอนไม่มีลูกก็ยังไม่ค่อยคิดมากเท่าไร พอมีลูกก็คิดมากขึ้น ถ้าไม่แก้ตรงนี้ สังคมจะเป็นอย่างไร เราดูซ้ำ ดูซ้ำ หลายหน เราไปช่วย ณ จุดนั้นๆ ไม่ได้ ต้องเริ่มต้นจากสถาบันครอบครัวก่อน ...ถ้าเรามีลูกจะทำอย่างไร ถ้าไปแก้ปัญหาเหตุ ไม่ใช่การแก้ไขปัญหา...(ที่รากเหง้า) จากประสบการณ์ ดูงานที่เมืองนอก กรณีที่จะทิ้งลูก เมืองนอกมีกฎหมาย ใครทิ้งลูกทิ้งได้ แต่ขอให้ลูกได้ดูนมแม่ก่อน...ต้องขอบคุณ “พระองค์ที่” ตอนไม่มีลูก ก็จะไม่ค่อยเข้าใจ พอมีลูกจึงได้คิดเยอะ...”

ความจริงจังของพระองค์ที่มีต่อโครงการ เห็นได้ชัดเจนจากการติดตามทรงเยี่ยมการดำเนินงานทั่วประเทศอย่างไม่ทรงแสดงอาการเหน็ดเหนื่อย ท้อถอย พระองค์ได้ตรัสเรื่องนี้ว่า **“ได้กำลังใจจากผู้ทำงาน เห็นทุกคนมีความสุข จำได้ที่คุณหมอเอ (พญ.ศิริภรณ์) บอกว่า นมแม่ ได้เกิดแล้ว ...ศูนย์นมแม่ที่มาครั้งแรก ยังไม่มั่นใจว่าเราจะทำจริง ...เราสนุกกับการทำงาน เพราะทุกคนร่วมมือร่วมใจ เราชอบเห็นรอยยิ้มของคน มีความสุขที่ได้เห็นรอยยิ้มของคน...คอลัมน์ต่างๆ ที่เขียนเกี่ยวกับโครงการฯ ก็จะเก็บติดไว้...ก็ได้กำลังใจจากผู้ใหญ่ ไม่ให้ท้อ...เราอยู่ตรงนี้มีโอกาสได้ทำงานมากกว่าคนอื่น เราเป็นคนชอบคิดตั้งแต่เด็ก แต่เรื่องจัดระบบไม่ค่อยเก่ง แต่ท่าน (สมเด็จพระบรมฯ) จะเป็นระบบระเบียบแบบทหาร ท่านคอยให้กำลังใจ ความจริงงานเป็นของพระบรมฯ ท่านเก่ง และจะมีคุณเกรียงไกร (ที่ปรึกษาโครงการสายใยรักฯ) จะบอกอะไรควรเริ่มก่อน อะไรควรเริ่มหลัง...”**

เกี่ยวกับการทรงงานในโครงการสายใยรักฯ ที่ผ่านมา ได้ให้มีการทำงานแบบบูรณาการ ทรงตรัสว่า **“...ลำพังตัวเองคงช่วยอะไรไม่ได้มาก แต่ได้หน่วยงานต่างๆ มาช่วยทำงาน ต้องมีการบูรณาการ เราทำหน้าที่เป็นผู้นำกับให้ทุกหน่วยงานมา join กัน ลำพัง ทำเรื่อง “นมแม่” อย่างเดียว คงไม่ได้...นมแม่ต่างจังหวัด ยังมีปัญหา เราพยายามผสมผสาน ผลงาน ให้เขามีอาชีพ (ในท้องถิ่น) มีกินมีใช้ อย่างน้อยปากท้องสำคัญที่สุด ถ้าเขาไม่อดท้องเขามัน ได้อยู่กับลูก เขาก็จะเลี้ยงลูกได้ดี ได้กินนมแม่...ทุกประเทศที่ไปดูงาน เขาให้ความสำคัญเรื่องนี้ (การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่)”**

ทรงตรัสถึงการเริ่มให้มี **“ครัวสายใยรัก”** หนึ่งในงานบูรณาการของโครงการฯ ที่ได้ช่วยเหลือประชาชนในภาวะวิกฤต โดยการจัดตั้งครัว เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาหารสำหรับประชาชนที่ประสบปัญหาทั่วทั้งในพื้นที่ ส่งเสริมให้มีการจัดซื้อวัตถุดิบที่เป็นผลผลิตจากเกษตรกร ที่ประสบปัญหาภัยธรรมชาติในพื้นที่หรือในบริเวณชุมชนที่ใกล้เคียง เพื่อก่อให้เกิดรายได้ชดเชยในภาวะวิกฤต เปิดโอกาสให้หน่วยงาน องค์กร บริษัทต่างๆ และประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาวิกฤตร่วมกัน โดยการช่วยกันบริจาคสิ่งของสำหรับใช้เพื่อการประกอบอาหาร

ทรงตรัสว่า *“...ได้ไปเยี่ยมที่มีน้ำท่วม เกิดความคิด ที่จะให้ทำครัวช่วยกัน ให้ห้องได้อิ่ม เกิดความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจ ความเครียดจากอุทกภัยลดลง ทางวังคู่ขอที่จะเวียนไปช่วยเดือนละครั้ง เป็นที่มาที่ไปของการเกิดของ “ครัวสายใยรัก” (เริ่มที่จังหวัดอ่างทอง)”* ซึ่งถ้าใครที่ได้ติดตามเสด็จ จะพบมี **“ครัวสายใยรัก”** แพร่หลายไปทุกพื้นที่

ปัจจุบัน นอกเหนือจากหน่วยงานหลักๆ ด้านสาธารณสุข เกษตร พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ศึกษา มหาดไทย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีส่วนในการร่วมดำเนินการแล้ว ยังมีมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่จะเป็นน้องใหม่ก้าว เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการสายใยรักฯ โดยจะเริ่มต้นที่ เชียงใหม่ เป็นแห่งแรก

“เรามีความสุขที่ได้คิด คิดแล้วได้ทำ”

จากการประทานสัมภาษณ์ ทำให้พวกเราได้ทิ้งกับการทรงมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ต่อยอด ที่ถ่ายทอดสู่งานออกแบบสินค้าของร้านศิลปาชีพ 904 ทรงมีส่วนร่วมในการออกแบบสินค้าศิลปาชีพทุกขั้นตอน และทรงออกแบบผลิตภัณฑ์บางอย่างเอง อาทิ กระเป๋า รุ่นช่วยน้ำท่วม, ตะกร้า, กระบุง, กำไล ซึ่งผลิตภัณฑ์แต่ละชิ้นไม่เหมือนกัน และยังทรงหาตลาดสมาชิกโครงการฯ ได้นำผลิตภัณฑ์ต่างๆ มาวางขาย ทรงตรัสเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า

“...อย่างงานออกแบบกระเป๋า เราเป็นคนคิด create ที่ละใบ... บางทีไปเมืองนอก เช่นที่สวีเดน ไปถ่ายรูปเขาไว้ (งานออกแบบต่างๆ เพื่อจะได้มีไอเดียในการสร้างสรรค์งานออกแบบของร้านศิลปาชีพ 904) ...ทางเกษตร ได้จัดตลาดสายใยรักฯ ที่ อตก. เดือนละ 5 วัน พยายามทำให้ครบวงจร ให้เริ่มจากมีกินมีใช้ก่อน ของที่เหลือก็ขาย เราพยายามสร้าง outlet ให้ แต่ก็คัดสรร พยายามสร้างให้มีล้นตาบรรณ เช่น ผัก มีการสุ่มตรวจ 3 ครั้ง

พืชผักปัจจุบันมีสารเคมีเยอะ แม้แต่พริกชี้ฟ้า ใบเตย ก็ยังพบ โครงการต่อไปเราจะสร้างจรรยาบรรณของผู้ประกอบการ ผู้ผลิต ...ที่ร้านศิลปาชีพ จะเป็น outlet (ของผลิตภัณฑ์ต่างๆ ของสมาชิกโครงการฯ) ขณะนี้อยู่ในระยะปรับปรุง ขยายร้าน จะมีมุมแม่ ให้คุณแม่แม่มุมหนึ่ง...”

พร้อมกันนี้ พระองค์ได้ให้คุณข้าหลวง ยกงานออกแบบ ที่น่าทึ่งของชาวบ้านมาให้ดู 2 ชิ้น ชิ้นแรกเป็นม้านั่งยี่หวาพลีชมพูนองตัวชนกันเป็นรูปหัวใจ เป็นงานจากกระดาษอัด (papier-mache) อีกชิ้นหนึ่งเป็นต้นใบพลูต่าง ทำจากขวดพลาสติก ซึ่งเหมือนมาก

แนวคิดเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก ทรงเน้นย้ำเรื่องการ “ใส่ใจ” แม้จะทรงมีภารกิจมากมาย แต่พระองค์ได้ทรงใช้เวลาเลี้ยงดูพระองค์ที่ฯ ได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งผลลัพธ์นั้นได้ปรากฏให้เห็นเป็นเชิงประจักษ์ ผ่านทางพระองค์ที่ ตั้งแต่การเริ่มต้นชีวิตของพระองค์ที่ฯ ด้วยพระกษัตริธรรมา ทรงจบปริญญาโท สาขาพัฒนาการครอบครัวและเด็ก และสามารถปรับใช้ในการเลี้ยงดูพระองค์ที่ โดยเฉพาะในเรื่องคุณค่าทางโภชนาการของพระกระยาหาร เน้นอาหารไทยที่มีคุณค่า ทรงฝึกสอนให้พระองค์ที่มีระเบียบวินัย เช่น ทูลหม่อมพอบอก “เหวยแล้ว ต้องเก็บนะ” ทรงตรัสว่า “...ถ้าบังคับตั้งแต่เด็ก พอโตเขาจะต่อต้าน” “การเลี้ยงดูลูก ต้องทำให้เขาเต็มที่ ถ้ารับเลี้ยงลูกคนอื่น เช่นการมีลูกบุญธรรม ไม่ใช่แค่ให้อาหาร ให้เรียนหนังสือ แต่ต้องใส่ใจด้วย...”

ทรงตรัสเกี่ยวกับพระองค์ที่ฯ ที่มีพัฒนาการเร็วมาก มีความคิดเชื่อมโยงดีเยี่ยม ดังตัวอย่างที่ทรงเล่าให้พวกเราฟัง

“...ท่านจะถามถึงนิทานเล่มนั้น เล่มนี้ ที่เลี้ยงได้เล่านิทานให้ท่านฟังหลายคนหลาย style ท่านบอก ไม่ใช่แม่ แล้วท่านก็เล่าเอง แต่งเองก็มี สมอมท่านเชื่อมโยงดีมาก เช่น เมื่อทรงร้องเพลง “ค่าน้ำนม” ท่อนที่ว่า “เมื่อเล็กจนโตไอ้แม่ถนอม...” พระองค์ที่ทรงรับสั่งต่อว่า “ถนอม (พระที่เลี้ยงชาย) ไปไหนแม่” หรือ เมื่อเวลาพระองค์ที่ เห็นพยาบาลชื่อ เอ้ ก็รับสั่งว่า “เอ้ เอ้” พยาบาลตอบเพคะ พระองค์ที่ทรงรับสั่งต่อว่า “เอกบรมจักริน”

พระองค์ที่ฯ ทรงช่างซักถาม และต้องการคำตอบ เช่น เมื่อเสด็จไปวัดศรีสุพรรณที่จังหวัดเชียงใหม่ พบเด็กชาวบ้าน เสด็จพระองค์หญิง ได้ทรงตรัสถามว่า ชื่ออะไร เด็กไม่ตอบ ทรงตรัสถามอีกว่า อายุเท่าไร เด็กก็ไม่ตอบ พระองค์ที่จึงทรงตรัสถามเด็กคนนั้นด้วยพระองค์เองว่า ชื่ออะไร อายุเท่าไร ทำไม่ไม่ตอบ ...หรือเมื่อครั้งที่ทรงเสด็จไปยังห้างสรรพสินค้าพร้อมพระองค์ที่ ทรงพบกับคุณยายที่นั่งรถเข็น พระองค์ที่ได้ทรงถาม คุณยายเป็นอะไร? แต่คุณยายมัวตื่นเต้น ไม่ได้ตอบคำถาม พระองค์ที่ทรงตรัสว่าเป็นอะไร ทำไม่คุณยายไม่ตอบ...

เรื่องราวดีๆ ที่เราได้รับฟังจากพระองค์ท่านในวันนี้ ทั้งเรื่องของโครงการ สายใยรักแห่งครอบครัวฯ รวมทั้งเรื่องราวของ “พระองค์ที่ฯ” เจ้าชายน้อยของชาวไทย ที่เติบโตพัฒนาพร้อมๆ กับโครงการฯ นำมาซึ่งความปิติของชาวศูนย์นมแม่อย่างหาที่เปรียบไม่ได้...

ขอพระองค์ทรงพระเจริญ ยิ่งยืนนาน

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

ศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย

สายใยรักแห่งครอบครัว...ทั่วไทย

นมแม่...ทั่วไทย

“นมแม่คือหยดเหงื่อของสายใยรักแห่งครอบครัว”

สายใยรักแห่งครอบครัวทั่วทุกทิศ
หล่อหลอมจิตเป็นหนึ่งซบซึ่งขวัญ
ดุจรากแก้วกล้าแกร่งแห่งพืชพันธุ์
สร้างชีวิตและพลังแก่สังคม

คือรากแก้วกลางใจใ้ให้คุณค่า
แปรเปลี่ยนมาเป็นใบไม้ให้สะสม
สายใยรักสูงค่าน่านิยมน

ย่อมน่าชมด้วยภาพพจน์ความงดงาม

นางสาวนุชนาฏ กฤตธรรม...ผู้ประพันธ์
(จากหนังสือ จากน้ำพระทัย สู่ กลางใจชน)

“จุดเปลี่ยน” ครั้งยิ่งใหญ่ของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในสังคมไทย ได้เกิดขึ้นนับตั้งแต่มีพระประสูติกาลของพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ หรือ “พระองค์ที” เจ้าชายน้อย พระมิ่งขวัญของปวงชนชาวไทย เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2548 พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ได้ประทานพระกษีรธาราแด่ “พระองค์ที” พระจริยวัตรที่งดงาม ในการเลี้ยงดูพระโอรส ได้เผยแพร่ไปทั่วประเทศ ทรงเป็นต้นแบบ สำหรับแม่ยุคใหม่ ในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และ “โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว” ของพระองค์ได้เริ่มต้นพร้อมๆ ไปกับ “พระองค์ที” และนมแม่

จากนั้น การเดินทางของ “โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว” ได้เริ่มขึ้น จากกรุงเทพฯ เมืองหลวง...สู่ทุกภูมิภาคของประเทศไทย เป็นการเดินทางที่ยาวไกลมุ่งไปข้างหน้าอย่างไม่เหน็ดเหนื่อย สร้างกระแสการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ให้มีชีวิตชีวา มุ่งหวังให้วัฒนธรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่กลับคืนสู่สังคมไทย...และศูนย์นมแม่ได้สนองพระดำริ ร่วมตามเสด็จ เดินตามรอยพระบาท บนเส้นทาง ...สายใยรักแห่งครอบครัว...ทั่วไทย นี้อย่างภาคภูมิใจ

พ.ศ.2548

● 29 เมษายน 2548
วันประสูติ “พระองค์ที”

● ศูนย์นมแม่ได้รับพระราชทานพระฉายาลักษณ์ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ เป็นภาพปกหนังสือ “นมแม่ ทูตสมองของลูกรัก” และได้รับการบรรจุไว้ในถุงรับขวัญเด็กแรกเกิด 1 ล้านถุง ที่รัฐบาลมอบให้แก่เด็กแรกเกิดทุกคนที่เกิดภายใน 28 กรกฎาคม 2548 - 27 กรกฎาคม 2549

● 12 กันยายน 2548 คณะผู้แทนศูนย์นมแม่ฯ เป็นกลุ่มบุคคลคณะแรกที่ได้อ่านคำขวัญของโครงการ

● 9 ธันวาคม 2548 สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ ทรงเปิด “โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว” ณ วัดคูขี้ไต้ เนื่องในวโรกาสวันคล้ายวันประสูติของพระวรชายาฯ

● 14 ธันวาคม 2548 เสด็จเปิดประชุมวิชาการ นมแม่แห่งชาติ ครั้งที่ 1 (14-16 ธันวาคม 2548)

พ.ศ.2548

- 22 ธันวาคม 2548 เสด็จปฏิบัติภารกิจเป็นครั้งแรกในส่วนภูมิภาค ทอดพระเนตรการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ณ ศูนย์อนามัยที่ 10 จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ.2549

- 9 มี.ค. 49 เวลา พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ เสด็จฯ เป็นองค์ประธาน ในพิธีเปิดรับสมาชิก โครงการ “สายใยรักแห่งครอบครัว” ณ เขตพระราชฐาน 193 กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นพื้นที่นำร่องของโครงการฯ แห่งแรก (ภาคกลาง)

- 11 มีนาคม 2549 ทรงเสด็จเปิดรับสมาชิก โครงการ “สายใยรักแห่งครอบครัว” ณ วัดโพธิ์ศรี อ.ปรางค์ชัย จ.นครราชสีมา พื้นที่นำร่องโครงการฯ แห่งที่ 2 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

- 22 มีนาคม 2549 ทรงเสด็จเปิดรับสมาชิก โครงการ “สายใยรักแห่งครอบครัว” ณ โรงพยาบาลมหาราช นครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช พื้นที่นำร่องโครงการฯ แห่งที่ 3 (ภาคใต้)

พ.ศ.2549

- 7 กุมภาพันธ์ 2549 จันทบุรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ เสด็จเยี่ยมแม่อาสากลุ่มนมแม่ของจังหวัดจันทบุรี ในพื้นที่ค่ายตากสิน จ.จันทบุรี แคนนำแม่อาสากลุ่มนมแม่รับเสด็จจำนวน 200 คน

- วันจันทร์ที่ 10 เมษายน 2549 พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ทรงเสด็จเปิดรับสมาชิก โครงการ “สายใยรักแห่งครอบครัว” ในพื้นที่ตำบลอินทิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พื้นที่นำร่องโครงการแห่งที่ 4 (ภาคเหนือ)

- 14 เมษายน 2549 วันครอบครัวครั้งแรกในเขตพระราชฐาน 193

- 29 เมษายน 2549 วันคล้ายวันประสูติ “พระองค์ที่”

● 29 เมษายน 2549 วันคล้ายวันประสูติ “พระองค์ที่”

● สหายพระองค์ที่ 60 คน ทั่วประเทศเข้าเฝ้าฯ

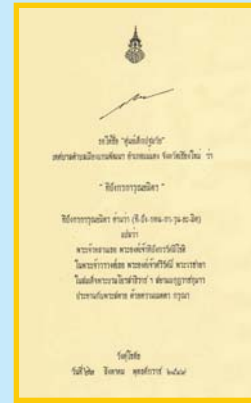
● 2 กรกฎาคม 2549 พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ เสด็จทอดพระเนตร และติดตามการดำเนินงานโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว ณ บ้านหนองออน หมู่ที่ 10 ตำบลอินทิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

● 8 กรกฎาคม 2549 สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพร้อมพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ และ “พระองค์ที่” ทรงเป็นองค์ประธานงาน “คาราวาน สายใยรักแห่งครอบครัว”

● 19 กรกฎาคม 2549 ผู้แทนศูนย์นมแม่ฯ เข้าเฝ้าขอประทานสัมภาษณ์ครั้งที่ 2

● 25 สิงหาคม 2549 สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ เสด็จแทนพระองค์ทรงเป็นองค์ประธานประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ ศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย “ที่ปึงการกรอุณยมิตร” ณ เทศบาลเมือง เมืองแกนพัฒนา หมู่ที่ 10 ตำบลอินทิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

● 19 พฤศจิกายน 2549 Road show สายใยรักแห่งครอบครัว ณ สยามพารากอน

● 20 กุมภาพันธ์ 2550 เสด็จ อำเภอบางบาล จังหวัดอยุธยา

● 17 พฤศจิกายน 2550 จังหวัดอุดรดิตถ์ (บ้านน้ำริน)

● 11 เมษายน 2550 เสด็จทอดพระเนตรและติดตามการดำเนินงานโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว ณ บ้านปาง หมูที่ 7 ตำบลอินทิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

● 23 พฤศจิกายน 2550 จังหวัดมหาสารคาม (บ้านนาเรา)

● 17 พฤษภาคม 2550 เสด็จเป็นประธานเปิดโครงการ ชูตนนมแม่ จังหวัดมหาสารคาม

● 28 พฤศจิกายน 2550 บ้านนังงตา จังหวัดยะลา

พ.ศ.2550

● 3 ธันวาคม 2550 เสด็จเยี่ยม ซอยโซดา กรุงเทพมหานคร

● 7 ธันวาคม 2550 รับเสด็จที่ อตก.

พ.ศ.2551

● 12 มกราคม 2551 ในพื้นที่โครงการ 904 วังคูเข้ทัย

● 13 กุมภาพันธ์ 2551 เสด็จเยี่ยมโครงการฯ ณ จังหวัดสมุทรสาคร

● 18 กุมภาพันธ์ 2551 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน เขตหนองจอก, เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

● 27 กุมภาพันธ์ 2551 เสด็จเยี่ยมโครงการฯ จังหวัดนครนายก

● 20 เมษายน 2551 เสด็จไปทรงเปิดอาคาร ศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย ที่ปึงการณมิตร ทรงประทานหนังสือ "จากน้ำพระทัย สู่กลางใจชน" และซีดีบทเพลงเทิดพระเกียรติ "พระองค์ที่" แก่ น.พ.ปราชญ์บุญยวงศ์วิโรจน์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อการเผยแพร่แก่หน่วยงานสาธารณสุขต่อไป

● 17 มีนาคม 2551 โครงการสายใยรักแห่งครอบครัวที่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

● 20 เมษายน 2551 ที่ตำบลอินทิล อ. แม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พื้นที่นำร่อง

● 21 เมษายน 2551 โครงการสายใยรักแห่งครอบครัวที่ จังหวัดลำพูน

● 17 พฤษภาคม 2551 โครงการสายใยรักแห่งครอบครัวที่ จังหวัดอุดรธานี (เช้า)

● 17 พ.ศ. 2551 โครงการสายใยรักแห่งครอบครัวที่ จังหวัดหนองคาย (บ่าย)

● 2 มิถุนายน 2551 โครงการสายใยรักแห่งครอบครัวที่ จังหวัดอุทัยธานี

● 27 เมษายน 2551 ผู้แทนศูนย์นมแม่ฯ เข้าเฝ้าขอประทานสัมภาษณ์ ครั้งที่ 3

บนเส้นทาง “สายใยรักแห่งครอบครัว”

นมแม่ได้เกิดขึ้น...อย่างเฝ้ารอหลาย...ทั่วไทย

และพระเมตตาของ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ที่มีต่อศูนย์นมแม่ ตลอดจน ก่อให้เกิดพลังใจในการทำงานด้วยจิตอาสา ของพวกเราชาวศูนย์นมแม่อย่างใหญ่หลวง เราขอ ให้คำปฏิญาณว่า จะเดินหน้าทำงานต่อไป ด้วยความ มุ่งมั่นอย่างไม่หยุดยั้ง และจะถวายงานพระองค์ท่าน ด้วยความจงรักภักดี เพราะเราได้ตระหนักแล้วว่าเรา ไม่ว่าจะบนเส้นทางนี้ มีผู้ร่วมเดินทางกับเรา พร้อม ให้การสนับสนุนเรามากมายและเห็นสิ่งอื่นใด บนเส้นทางนี้ เราได้เดินตามรอยพระบาทของทั้งสอง พระองค์ เพื่อขยาย สายใยรักแห่งครอบครัว...ทั่วไทยด้วย...นมแม่

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายา

ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จไปทรงเยี่ยม และทอดพระเนตรกิจการแม่และเด็ก ณ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย Uppsala Akademisks Stukhuset เมือง Uppsala ประเทศสวีเดน วันที่ 6 กรกฎาคม 2550

สายใยรักแห่งครอบครัว...ที่สวีเดน

**Konungariket Sverige
โคนุงาริกเกต สเวเดีย**

ธงชาติ

ตราแผ่นดิน

นับเป็นพระมหากษัตริย์คุณอย่างล้นพ้นที่ ศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทยได้รับพระราชทานุญาตให้ตามเสด็จ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ไปทรงเยี่ยมและทอดพระเนตรกิจการแม่และเด็ก ณ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย Uppsala Akademisks Stukhuset เมือง Uppsala ประเทศสวีเดน เมื่อปลายวันที่ 6 กรกฎาคม 2550

แต่ก่อนหน้านั้น เริ่มตั้งแต่วันที่ 2 กรกฎาคม ชาวศูนย์นมแม่ ได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานด้านแม่และเด็กอีกหลายแห่งในประเทศสวีเดน ได้แก่ มหาวิทยาลัย Karolinska สถาบันสาธารณสุขแห่งชาติสวีเดน (The Swedish National Institute of Public Health (SNIPH), ศูนย์เด็กเล็ก (1-6 ปี) “Mosebacke forskolor” ในกรุง STOCKHOLM โรงพยาบาลชุมชน (Sollefteå Baby-friendly hospital) ของ Sollefteå municipality จากนั้นต่อไปที่ โรงพยาบาลระดับเขต ใน Ostersund hospital และสถานบริการแม่และเด็กระดับปฐมภูมิ Froso Familjecentral (‘Child and maternal health care unit’) ของเมือง Ostersund และจบลงในวันที่ 6 กรกฎาคม ที่มหาวิทยาลัย UPPSALA ที่พวกเราได้ร่วมตามเสด็จฯ

จากการได้ไปสัมผัสในช่วงเวลาสั้นๆ โดยใช้เวลาในการเดินทางค่อนข้างยาวไกลในแต่ละแห่ง เราได้รับการต้อนรับอย่างดีเยี่ยมจากเจ้าถิ่นสวีเดน ให้ความใส่ใจได้ถามทุกข์สุขของเราในการเดินทาง ได้รับฟังการบรรยายที่กระตือรือร้นในทุกแห่งที่เข้าเยี่ยมให้การตอบคำถามจากข้อซักถามต่างๆ มากมายของพวกเราอย่างเต็มอกเต็มใจ และพาเราไปชมในแบบทุกหน่วยที่เราต้องการ พร้อมกับให้สื่อ เอกสารการบรรยาย อย่างครบถ้วน จนเรารู้สึกว่า ถึงแม้การเดินทางจะไกล เรายังเหนื่อยอยู่ ถึงแม้อากาศจะเหน็บหนาวสำหรับเราที่สวีเดน แต่เรากลับรู้สึกอบอุ่น อบอุ่นกับน้ำใจไมตรีของคนสวีเดนที่มีต่อคนไทยตัวเล็กๆ อย่างพวกเรา

สวีเดน เป็นประเทศในยุโรปตอนบน มีเนื้อที่ใกล้เคียงกับไทย แต่มีประชากรเพียง 9,113,257 คน (ปี 2549) มีการปกครองระบอบราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ และรัฐสภามีเมืองหลวงคือ สตอกโฮล์ม

สวีเดน มีรากฐานจากการเป็นรัฐสวัสดิการ เป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจดีในอันดับต้นๆ ของโลก รัฐสามารถทุ่มเทให้กับทั้งการสาธารณสุขและการศึกษาได้อย่างทั่วถึง ประชาชนสามารถเรียนฟรี จนถึงระดับปริญญาเอก มีระบบบริการด้านสุขภาพที่เท่าเทียมทั่วถึงและเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ โดยรัฐบาล กลางเป็นเพียงผู้กำหนดหลักการ นโยบาย กฎหมาย และหลักประกันสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนทุกคนมีส่วนเข้าถึงเท่าเทียมกัน ในด้านการ

รักษาพยาบาลให้ความสำคัญสูงกับการบริการปฐมภูมิ มีระบบการประสานงานส่งต่อสู่การให้บริการที่โรงพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดด้านสุขภาพที่สำคัญเกี่ยวกับประเทศไทยข้อมูลจาก The state of the World’s Children 2006

	Sweden	Thailand
● อัตราตายของทารก ต่อ 1000 การเกิดมีชีพ	3	18
● อัตราตายของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ต่อ 1000 การเกิดมีชีพ	4	21
● ทารกแรกเกิดน้ำหนักต่ำกว่า 2500 กรัม (ร้อยละ)	4	9
● อัตราตายของแม่ ต่อ 100000 การเกิดมีชีพ	2	44
● อายุไขเฉลี่ยของประชากร	80	70
● จำนวนประชากร (x 1000)	9098	63694
● อัตราการเกิดต่อปี (x 1000)	95	1015

การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในประเทศสวีเดน

สวีเดนเป็นประเทศที่ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ได้ประสบความสำเร็จค่อนข้างดี จากปัจจัยเอื้อหลายอย่าง ตั้งแต่การเป็นประเทศที่มีสถานะเศรษฐกิจดี มีนโยบายชัดเจนเห็นความสำคัญว่าเด็กคือทรัพยากรที่สำคัญและเป็นอนาคตของชาติ การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ถือเป็นดัชนีชี้วัดเรื่องสุขภาพที่สำคัญ มีกฎหมายสนับสนุนการลาหยุดงานของพ่อแม่ เพื่อให้มีเวลาดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด (พ่อแม่และแม่สามารถหยุดงานได้รวมกัน 15 เดือน) และในกรณีลูกป่วย พ่อแม่สามารถลาพักดูแลได้ทั้งคู่ ถึง 60 วันต่อปี

การดูแลสุขภาพแม่ (การฝากครรภ์ การคลอด ดูแลหลังคลอด) และการดูแลสุขภาพเด็ก (0-19 ปี) ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมการใช้บริการ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องเกณฑ์การตลาดผลิตภัณฑ์อาหารทารกทดแทนนมแม่ชัดเจน มีมาตรการและบทลงโทษ เมื่อมีการละเมิดเกณฑ์ฯ

มีกลุ่มสนับสนุนนมแม่ที่ก่อตั้งมาอย่างยาวนานและมีการดำเนินการอย่างเข้มแข็งทั้งในกลุ่มที่มาจากกรรวมกลุ่มแม่ และกลุ่มที่มาจากกรรวมกลุ่มเครือข่ายองค์กรวิชาชีพ ได้แก่

1. Amningshjälpen เป็นกลุ่มแม่ช่วยแม่ในระดับประเทศ เริ่มก่อตั้ง ค.ศ.1973 เป็นองค์กรที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติโดยสมัครใจ มีจิตอาสาช่วยเหลือแม่ในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยแม่สามารถติดต่อขอคำปรึกษาได้ทั้งทางโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต

2. Amnis เป็นเครือข่ายบุคลากรทางการแพทย์ระดับประเทศ ที่ประกอบด้วยพยาบาลผดุงครรภ์ สูติแพทย์ พยาบาลกุมารเวชศาสตร์และกุมารแพทย์ ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

การดูงานครั้งนี้ เราได้เห็นค่อนข้างชัดเจน ว่าประเทศสวีเดนให้ความสำคัญกับการบริการในระดับปฐมภูมิมาก ได้เห็นภาพห่วงโซ่ของการดูแล (care chain) เริ่มจากการดูแลก่อนคลอด การคลอด การดูแลหลังคลอด การเยี่ยมบ้าน การดูแลสุขภาพเด็กตั้งแต่ระดับสถานบริการสุขภาพด้านแม่และเด็กระดับปฐมภูมิ โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลระดับเขต และโรงพยาบาลระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งมาตรฐานต่างๆ ในการให้บริการ มีคุณภาพเท่าเทียมกัน ได้เห็นการดูแลที่เน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลาง เน้นความเป็นธรรมชาติ เช่นการคลอดธรรมชาติ การใช้น้ำอุ่นในการลดความเจ็บปวดท้องคลอด แทนการฉีดยา แก้วปวดหรือการใช้วิธีแพทย์ทางเลือกแทน เช่นการฝังเข็มที่ศีรษะลดความเจ็บปวด สถานบริการทุกระดับให้ความสำคัญในการสร้างบรรยากาศและตกแต่งสถานที่ทำงานเหมือนบ้าน ให้คุณแม่เข้าไปนั่งให้กำลังใจแม่ตลอดในท้องคลอด แผนกหลังคลอดมีทั้งเตียงให้พ่อแม่อยู่ด้วยกันช่วยเลี้ยงลูก โดยทีมทำงานของโรงพยาบาลได้บอกกับพวกเราด้วยประโยคที่น่าประทับใจว่า **“เราไม่ได้ดูแลเฉพาะแม่ แต่เราดูแลทั้งครอบครัว”**

● ภายในห้องประชุม Rosensalen Dr. Gunilla Hallberg หัวหน้าแผนกสูติกรรม กล่าวถวายการต้อนรับ และถวายบรรยาย เรื่องการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ของโรงพยาบาล Uppsala

Dr. Elisabeth Darj หัวหน้าแผนกนรีเวชกรรม ผู้จัดประกายให้เกิดการดูงานครั้งนี้ และเป็นผู้ประสานในการดูงานของโรงพยาบาล Uppsala

Ass. Prof. Elisabeth Kylberg นักโภชนาการ ถวายบรรยายเรื่องกลุ่มสนับสนุนนมแม่ในสวีเดน

Mrs. Cristina Mattsson ผู้ประสานงานความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของสถาบันสาธารณสุขแห่งชาติประเทศสวีเดน เป็นผู้ประสานในการดูงานทั้งหมดของคณะจากประเทศไทย

Dr. Gunilla Hallberg หัวหน้าแผนกสูติกรรม ถวายบรรยายเรื่องการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในโรงพยาบาล Uppsala

Midwife Hanna Werner หัวหน้าแผนกหัตถ์คลอด ถวายบรรยายเรื่องผู้นำเสด็จทอดพระเนตรแผนกหัตถ์คลอด

Professor Uwe Ewald หัวหน้าแผนกทารกแรกเกิด ถวายบรรยายเรื่อง Kangaroo Mother Care และการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในทารกแรกเกิดวิกฤต

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

- ความรู้
- ความมั่นคงของสังคม
- การสร้างแรงจูงใจ
- การตลาดของผลิตภัณฑ์อาหารทารกทดแทนนมแม่
- การสนับสนุน
- การดูแลส่งเสริมในทุกระยะ
- สร้างให้เป็นแฟชั่น
- ระยะเวลาพักหัตถ์คลอดของแม่

Dr. Gunilla Hallberg

▲ นพ.ปราชญ์ บุญยวงศรีโรจน์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข กล่าวขอบคุณ

◀ Dr. Gunilla Hallberg หัวหน้าแผนกสูติกรรม ทูลเกล้าถวายของที่ระลึก

▶ ประทานของที่ระลึกให้กับ Ass. Prof. Elisabeth Kylberg

▶ ประทานของที่ระลึกให้กับ Midwife Hanna Werner

▶ ประทานของที่ระลึกให้กับ Prof. Uwe Ewald

แผนกหลังคลอด มีทั้งเตียงพ่อและเตียงแม่

ทรงเซ็นต์ลายพระนามให้กับเด็กชายชาวสวีเดน

ห้องคลอด

UNICEF Convention on The rights of the child :
 “The child shall have the right from birth...to know and be cared for by his or her parents” (Article 7)
 การดูแลทารกแรกเกิดก่อนกำหนด แบบ Kangaroo ภายใต้แนวคิดหลัก

1. สิทธิเด็กตั้งแต่แรกเกิดที่จะได้รับการดูแลโดยพ่อแม่
2. ทารกแรกเกิดก่อนกำหนดไม่ใช่ “Disease” (โรค) แต่การแยกทารกแรกเกิดก่อนกำหนดจากพ่อแม่ จะทำให้เกิด Disease

ในมือถือदानมปลอม

ห้องคลาโยครีโยด มีแสงสี ดนตรี และเตียงนอนที่นวดตัวได้ด้วย

ห้องสนทนาสำหรับผู้ป่วยเด็กและครอบครัว

ห้องสนทนาการวิโยรูน

ทีมโรงพยาบาล โบกมือลา

ข่าวใหญ่ในรอบปี ของนมแม่

วันแถลงข่าว “นมแม่ดีที่หนึ่งเลย”

เนื่องในวันครบรอบวันประสูติ

พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ

พระโอรสในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และ

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ

ในวันที่ 25 เมษายน 2551 เวลา 11.00 น.

ณ ห้องประชุม 1 ชั้น 2 ตึกสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว ได้ก่อให้เกิดกระแสความนิยมในสังคมอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน ล่าสุด ยังได้จุดประกายให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ยื่นมือเข้ามาร่วมกันผลักดันนมแม่ให้ผงาดในสังคมอย่างสง่างามเผย โดยในวันที่ 25 เมษายน 2551 เวลา 11.00 น. มีการแถลงข่าว ณ ห้องประชุม 1 ชั้น 2 ตึกสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เนื่องในวันครบรอบวันประสูติพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติฯ

การแถลงข่าวครั้งนี้ เป็นการแสดงความร่วมมือกันในการรณรงค์ให้คนไทยหันมาใส่ใจนมแม่ของแต่ละหน่วยงาน โดยมีพระฉายาลักษณ์โปสเตอร์ พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติฯ “นมแม่ดีที่หนึ่งเลย” เป็นประเด็นหลัก เริ่มต้นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข นายไชยา สะสมทรัพย์ ได้กล่าวว่า นมแม่ จะช่วยให้ชาติประหยัด ปีละ 24,000 ล้านบาท เด็กมีสุขภาพแข็งแรง และเติบโตอย่างมีคุณภาพ

นายแพทย์ปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข นำเสนอประเด็น “โครงการโรงพยาบาลสายใยรักแห่งครอบครัว” ซึ่งจะจัดให้ทุกโรงพยาบาลมี 3 สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นคือ 1. คลินิกนมแม่ ซึ่งจะมี “มิสนนมแม่” หรือ “แม่นม” หรือ “ผู้เชี่ยวชาญนมแม่” เป็นบุคลากรสำหรับช่วยเหลือแม่ในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ 2. ชมรมนมแม่ หรือชมรมสายใยรักแห่งครอบครัว ใช้หลักแม่มือเก่าสอนแม่มือใหม่ และ 3. ศูนย์สามวัย คือวัยเด็ก วัยทำงานและผู้สูงอายุ

นายแพทย์ณรงค์ศักดิ์ อังคะสุวพลา อธิบดีกรมอนามัย นำเสนอ “สถานการณ์การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่” ซึ่งประเทศไทยนั้นอยู่ในระดับต่ำสุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คือร้อยละ 5.4 กรมอนามัยจะพยายามเพิ่มอัตราดังกล่าวโดยให้การสนับสนุนภายใต้โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
นายแพทย์ปราชญ์ บุณยวงศ์วิโรจน์

อธิบดีกรมอนามัย
นายแพทย์ณรงค์ศักดิ์ อังคะสุวพลา

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
นายสันต์ วรรณวิโรจน์

รองอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
นางศศิธรณ อนันตกุล

ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพเลขาธิการสำนักงาน
ประกันสังคม นางจิราภรณ์ เกสรสุจิต

นายสิทธิศักดิ์ เจียมวงศ์แพทย์
รองปลัดกรุงเทพมหานคร

ประธานศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย
แพทย์หญิงศิริพร กัญชนะ

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
นายแพทย์วินัย สวัสดิ์วร

นายสันต์ วรรณวิโรจน์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น นำเสนอว่าจะผลักดันนมแม่ผ่านศูนย์เด็กเล็ก 1,800 แห่ง โดยจัดให้มีศูนย์เด็กแรกเกิดถึง 6 เดือนโดยเน้นว่าจะต้องเป็นเด็กที่เลี้ยงด้วยนมแม่เท่านั้น แต่ยังคงขาดความรู้และเทคนิคเรื่องนมแม่ซึ่งต้องขอความช่วยเหลือจากกระทรวงสาธารณสุข

นางศศิธรณ อนันตกุล รองอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน นำเสนอโครงการ “นมแม่” ในสถานประกอบการเป็นสวัสดิการเพิ่มเติม โดยจะทำให้นายจ้าง-ลูกจ้างเห็นความสำคัญของนมแม่ ประหยัดค่าใช้จ่าย สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นขวัญกำลังใจและสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้กับลูกจ้างและนายจ้าง

นางจิราภรณ์ เกสรสุจิต ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพเลขาธิการสำนักงานประกันสังคม กล่าวว่า “จะนำโปสเตอร์เผยแพร่สู่สำนักงานประกันสังคมจังหวัด” และสาขาเขตพื้นที่ทุกแห่ง รวม 94 แห่ง จะสนับสนุนให้มีการลาคลอดได้ 90 วัน และจะสอดแทรกความรู้เรื่องนมแม่ ในหลักสูตรฝึกอบรมเจ้าหน้าที่สำนักงานประกันสังคม

นายสิทธิศักดิ์ เจียมวงศ์แพทย์ รองปลัดกรุงเทพมหานคร กล่าวว่า “กทม. จะนำสื่อไปขยายผลไปสู่ศูนย์บริการสาธารณสุขของสำนักอนามัยและโรงพยาบาล ในสังกัดสำนักการแพทย์” ให้มีการตั้งคลินิกนมแม่ จัดตั้งศูนย์เด็กเล็กน่ายุ และจัดให้มีอาสาสมัครสาธารณสุขนมแม่ในศูนย์สุขภาพชุมชน

แพทย์หญิงศิริพร กัญชนะ ประธานศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย กล่าวว่า “ศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย ร่วมเป็นเครือข่ายในการเฝ้าระวัง” ในเรื่องการโฆษณานมผสม เพราะมีผลชันนำ ทำให้แม่เปลี่ยนใจจากนมแม่เป็นนมผสม รวมทั้งจะอัญเชิญ พระฉายาลักษณ์ โปสเตอร์พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติฯ เป็นภาพประจำ คอลัมน์ “นมแม่ดีที่หนึ่ง” ซึ่งจะเปิดเป็นคอลัมน์ความรู้และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องนมแม่ ที่ทันสมัย ในนิตยสารแม่และเด็ก จำนวน 9 ฉบับ

นายแพทย์วินัย สวัสดิ์วร เลขาธิการ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กล่าวว่าในแต่ละปีมีการใช้เงินเกี่ยวกับวัคซีนเด็กสูงมาก แต่ “นมแม่เป็นเหมือนการให้วัคซีนเด็กโดยไม่ต้องใช้เงิน” และยินดีร่วมกับทุกหน่วยงานในการรณรงค์นมแม่

จากการแถลงข่าวของหน่วยงานที่เป็นพลังหลักของสังคมไทยในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ที่เปรียบเหมือนการให้พันธะสัญญา ร่วมกัน ทำให้สร้างความหวังและพลังใจแก่ชาวไทยที่จะได้รับการสนับสนุนในเรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเต็มที่

สำหรับชาวศูนย์นมแม่ ยังมีอีกอย่างน้อยสองหน่วยงานที่ร่วมสนับสนุนการทำงานศูนย์นมแม่มาตลอด คือ สสส. และชมรมแม่บ้านสาธารณสุข และเหนืออื่นใดเราชาวศูนย์นมแม่รู้สึกอึ้งใจ ที่เราไม่ได้ทำงานอย่างโดดเดี่ยวอีกต่อไปแล้ว เรามีเพื่อนร่วมอุดมการณ์เดียวกันเพิ่มมากมาย เราเชื่อว่าในอนาคตเราจะมีเพื่อนเพิ่มขึ้นอีก ช่วยกันกอบกู้นมแม่ให้กลับคืนสู่สังคมไทย เราเชื่อว่าถึงแม้หนทางยังอีกยาวไกล แต่ความสามัคคีของพวกเราผู้รักนมแม่จะมีพลังมหาศาลช่วยให้เราก้าวไปสู่จุดหมายได้อย่างแน่นอน

จุดร่วมเดียวกัน..... คือเด็กไทย

นายแพทย์ณรงค์ศักดิ์ อังคะสุวพลา
อธิบดีกรมอนามัย

เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2551 ได้มีการประชุม เรื่อง หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตลาดอาหาร สำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาข้อตกลงร่วมกัน ครั้งสำคัญ ณ ห้องประชุมสมบูรณ รัชโรทัย ชั้น 2 อาคาร 1 กรมอนามัย โดยมีนายแพทย์ณรงค์ศักดิ์ อังคะสุวพลา อธิบดีกรมอนามัย เป็นประธานการประชุม ผู้เข้าประชุมประกอบด้วยผู้แทน จาก ศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี ผู้เชี่ยวชาญด้าน มาตรฐานผลิตภัณฑ์ด้านสาธารณสุข ผู้เชี่ยวชาญด้านการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ศูนย์บริหาร กฎหมายสาธารณสุข กองโภชนาการ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา องค์การยูนิเซฟ องค์การอนามัยโลก และที่สำคัญยิ่งคือ มีผู้แทนจากสมาคมการค้าอาหารสำหรับและเด็ก เล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมด้วย ได้แก่ นายกสมาคมการค้าอาหาร สำหรับทารก และผู้แทนบริษัท สโนว์ แบริดจ์ สยาม จำกัด บริษัท เนสท์เล่ (ไทย) จำกัด บริษัท บริสโตล-ไมเยอร์ สควิบร โทโย จำกัด บริษัท ดูเม็กซ์ จำกัด บริษัท แอ็บบอต ลาบอแรตอริส จำกัด และบริษัท ไวเอท (ประเทศไทย) จำกัด

ในวันนั้น นายแพทย์ณรงค์ศักดิ์ อังคะสุวพลา อธิบดีกรมอนามัย ได้ให้ข้อคิดเห็นที่ มีคุณค่า สมควรแก่การบันทึกให้เป็นประวัติศาสตร์หน้าหนึ่งในเรื่องการผลักดันหลักเกณฑ์ ว่าด้วยการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องให้เป็นที่ยอมรับร่วมกัน เพื่อใช้เป็นมาตรการสำคัญในการปกป้องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างจริงจัง ศูนย์นมแม่จึงขอบางส่วน มาถ่ายทอดให้แพร่หลายในจดหมายข่าวฉบับพิเศษนี้....

สถานการณ์ (การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่) ของแต่ละประเทศที่ไม่เหมือนกัน ในประเทศไทย สถานการณ์การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในขณะนี้ ไม่อยู่ในกรอบที่จะปกป้องสังคมไทยหรือ เด็กไทยได้ ปัจจุบันการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของประเทศไทยลดลงไปเรื่อยๆ อยู่ที่ประมาณ ร้อยละ 5.4 ซึ่งต่ำสุดใน South East Asia

กระบวนการ คือต้องมีมาตรการที่เข้มแข็ง ในการรณรงค์สื่อสารการเลี้ยงลูก ด้วยนมแม่ ซึ่งพระราชยาในองค์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ทรงเห็นความสำคัญ และทรงเป็น แบบอย่างในการทรงเลี้ยงพระองค์เจ้าที่ปังกา ด้วยพระองค์เอง ทรงเป็นประธานโครงการ สายใยรักแห่งครอบครัว และโรงพยาบาลสายใยรักครอบครัวเป็นหนึ่งในโครงการภายใต้ ร่วมโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว

ในหลักการโรงพยาบาลสายใยรักครอบครัว เป็นเรื่องของพัฒนางานอนามัยแม่ และเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เพราะฉะนั้น รัฐบาล โดยกระทรวง สาธารณสุข จึงมีจุดยืนที่ชัดเจน ในการสนับสนุน ส่งเสริมอย่างจริงจัง ในการรณรงค์และ ให้ความรู้ ความเข้าใจ และขออำนาจในจุดยืนนี้ของรัฐบาล ซึ่งต้องใช้คำว่า "ปกป้องทุกวิถีทาง เพื่อไม่ให้มีการขบวนการหรือวิธีการใดๆ มาทำให้เกิดการเบี่ยงเบนความตั้งใจ หรือทิศทาง ของประเทศ"

ในกระบวนการที่ได้พูดคุยกันทั้งเชิงวิชาการและทำที่ขององค์กรระหว่างประเทศ ซึ่งมีหน้าที่ดูแลเรื่องของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มุ่งที่อนามัยแม่และเด็ก หรือเด็ก ซึ่งมีองค์การ UNICEF, WHO และองค์กรเอกชนต่างๆ ที่ดูแลเรื่องนี้ รวมทั้ง World Health Assembly ที่มี resolution ที่ชัดเจนออกมา มีความเห็น ตรงกับทิศทางที่ประเทศไทย จะเคลื่อนไหวในเรื่องนี้ ด้านกลุ่มวิชาการ มีการเคลื่อนไหวที่มีความเป็นมาตรฐานสากล ได้มีเงื่อนไขต่างๆ ออกมา

ด้านผู้ประกอบการเอง มีจุดยืนในทางธุรกิจ ที่จะต้องมาพบกันในเรื่องการสม ปรารถนาด้วยกันทั้งสองฝ่าย ทางด้านของรัฐบาลคือสุขภาพของเด็กเป็นเดิมพัน ถ้า วัตถุประสงค์ของบริษัทที่ทำด้านธุรกิจแล้วมีความรับผิดชอบทางด้านลูกค้ร่วมกับภาครัฐ จุดที่จะพบกันเป็นเรื่องที่ไม่ยาก เพราะท้ายที่สุด ด้านที่เกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐาน ไม่ได้มีผลประโยชน์ทับซ้อนใดๆ ในการจะไปแย่งธุรกิจกับผู้ประกอบการ มีประโยชน์อย่าง เดียว คือมุ่งให้เด็กได้รับการดูแลตามหลักวิชาการที่พิสูจน์แล้วในทุกแง่มุมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ด้านประโยชน์ของนม ด้านการปกป้องในการรับข่าวสารใดๆ ที่จะโน้มนำให้ออกนอกกลู นอกทาง ดังนั้นจึงมีซีกของความถูกต้องโดยมีตัวเด็กเป็นเป้าหมาย อีกซีกหนึ่งเป็นเรื่อง ทางธุรกิจ ซึ่งถึงถึงผลประโยชน์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น แต่ถ้าเรามีผลประโยชน์ร่วมกันว่า ใน ผลประกอบการที่ได้ มุ่งที่ผลประโยชน์ที่ทุกคนมีสำนึกให้เกิดประโยชน์กับตัวลูกค้ เหมือน กัน...

“ถ้าเรามีจุดร่วมเดียวกันคือเด็กไทยเป็นสำคัญ คิดว่าเราจะมีตัวร่วมในการ พิจารณาที่เหมือนกัน”

จากการศึกษาผลการประชุมที่ผ่านมา ในความเห็นคิดว่าแต่ละประเทศคงจะไปลอก เลียนกันไม่ได้ ประเทศไทยคงจะไปลอกเลียนประเทศที่เข้มงวดขนาดออกกฎหมาย บังคับ

เลยอาจไม่ได้ หรือจะปล่อยเสรีแบบบางประเทศที่เจริญมากแล้ว ไปลอกเลียนเขา ก็ อาจไม่ได้ แต่ละประเทศนั้นต้องมีเส้นทางเดินในการปกป้องเด็กของตนเอง

“เราคงไม่ไปเดินเส้นทางที่ไปลอกเลียนใคร แต่จะเดินในเส้นทางที่เป็นประโยชน์ กับเด็กไทยเรามากที่สุด”

กรมอนามัยมีเรื่องของโรงพยาบาลสายใยรักครอบครัว ตามเส้นทางที่เราจะเดิน ถ้าเรามีกิจกรรมที่เห็นความพร้อมรัก พร้อมเพียง ในการแสดงความจงรักภักดี (เดือน เมษายน คือเรื่องโปสเตอร์ พระองค์เจ้าที่ปังกาครีมีโซด “นมแม่ดีที่หนึ่งเลย” ซึ่งศูนย์นม แม่ ผลัดนาไปถวาย ซึ่งได้พระราชทานผ่านมาทางกระทรวงสาธารณสุข เพื่อเผยแพร่) เรามีความเห็นร่วมกันในการผลักดัน เห็นความคุ้มครองในการสนับสนุนให้เด็กไทยได้รับ การเลี้ยง ด้วยนมแม่ เป็นสำนึกของเรา เป็นเรื่องที่น่าทำ แต่ไม่ใช่ข้ออ้างเพื่อเป็นข้อยุติใน วันนี้ แต่เป็นเส้นทางที่เดินตามเวลาของโครงการ เพราะ (29 เมษายน) เป็นวันพระราช สมภพของพระองค์เจ้าที่ปังกา.....

ส่วนที่เรามาพูดคุยนี้ ไม่มี conflict of interest (ผลประโยชน์ทับซ้อน) ในเชิงธุรกิจ รวมทั้งผู้ประกอบการทุกคน กติกาเหมือนกันหมด **วิธีการที่จะเดินไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้คือ ทำอย่างไรให้เด็กไทยมีโอกาสได้รับนมแม่ 6 เดือน โดยที่ไม่ถูกรบกวนการไปทำให้เกิด การไม่สะดวก การเข้าไม่ถึงการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่** ซึ่งเป็นความสะดวกที่คนมีแนวโน้ม เพราะ ต้องออกจากบ้านไปทำมาหากิน เราจะต้องทำอย่างไรไม่ให้มีสถานการณ์ที่ทำให้เกิดการ เบี่ยงเบน หรือมีน้อยที่สุด การที่เรามุ่งตรงนี้ ไม่มีเจตนาที่มุ่งร้ายต่อการประกอบการ หรือ ไปอคติกับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ไม่ใช่เราไปเชียร์บริษัทที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ถ้าเราเชียร์แล้ว ทำให้ ได้กำไรมากมาย ทำให้บริษัทที่มีเรื่องของ non breastfeeding (การไม่ได้เลี้ยงลูกด้วยนม แม่) ต้องเสียประโยชน์ อย่างนี้คงไม่ถูกต้อง

กติกาของเราที่เดินหน้าต่อ พยายามมุ่งให้เด็กมีโอกาสที่ดี ซึ่งตัวเลขประเมินมาแล้ว ให้ผลที่เราไม่ได้ protect (ปกป้อง) เขาในระดับที่พึงประสงค์ ทำให้เกิดการไปหาสิ่งที่ สะดวกกว่า ทำให้เกิดผลในระยะยาวที่เป็นผลเสียกับประเทศชาติมากกว่า โดยเฉพาะ ทรัพยากรมนุษย์ของ ประเทศไทย ในประเด็นนี้ถ้าถามว่าเราต้องพูดถึง WHO หรือ WHA โห่ม กรมอนามัยยังคงยืนยันทันที WHA 2001 ซึ่งถูกยืนยันโดย UNICEF กับศูนย์เลี้ยงลูก ด้วยนมแม่ ซึ่งได้ติดตามทั่วประเทศ ทิศทางมีอยู่แล้ว ไม่เช่นนั้นจะวนกลับไปเดิม คิดว่า เป็นข้อสรุปแล้ว

กรมอนามัยพูดแล้วว่าไม่ใช่ข้อยุติ เป็นข้อสรุปแต่ละช่วงเวลาที่เราจะเดินไปด้วยกัน ถ้าทำแบบนี้เป็นวิทยาศาสตร์ แต่ละช่วงเวลาที่ต้องประเมิน แต่ถ้าทำไปแล้วไม่เห็นอะไรดีขึ้น ทำให้การตลาด สับสน ต้องกลับมา ทบทวน ก็กลับมาทบทวนกัน ท่านมีสิทธิ เพราะรัฐจะ ไป over rule (นอกเหนือกฎ กติกา) ไม่ได้ กลับมาพูดกันด้วยเหตุผล

ขอยืนยันว่าที่เราพูดกัน เป็น dynamic (เปลี่ยนแปลงได้) สิ่งที่เราตกลง เขาจึง ใช้คำว่า regulation, agreement คนเขียน เขียนเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เกิดการ ปฏิบัติ ให้เกิดความสงบ และความสันติ ในหมู่เหล่า ณ เวลานั้น ถ้าเทคโนโลยี มันเปลี่ยนแปลง สถานการณ์เปลี่ยนแปลง จะต้องมาทบทวนในข้อตกลง ในกฎหมาย เราอีก มาคุยกัน เพราะ เราไม่ได้เริ่มต้นที่ว่าเป็น static (เปลี่ยนแปลงไม่ได้) ออกแล้ว 10 ปี ถึงมา เปลี่ยน.....

สมัยนี้ เราคงไม่ไป over rule ว่ากฎหมาย รัฐเป็นคนออก และออกตามอำเภอใจ ซึ่งเราทำไม่ได้ เพราะถ้าอะไรเกินเลยไปโดยไม่มีเหตุ ไม่มีผล เรามีศาลปกครอง และอื่นๆ ที่คุ้มครองซึ่งกันและกัน ถ้าเราเข้าใจกันว่าสิ่งที่ทำนั้นไม่ได้มีจุดมุ่งร้าย จิตที่มุ่งว่า สะใจที่ เห็นคนปั่นป่วน แบบชาดิลด์ คงยอมรับกันไม่ได้ แต่ว่าถ้ามีจุดมุ่งหมายที่ดีเหมือนกัน อะไร ที่จะต้องปรับตัวก็ปรับเข้าหากัน น่าจะเป็นคำตอบที่ดีที่สุด

คงจะเน้นเชิงสร้างสรรค์มากกว่าที่จะไปใช้ไม้แข็ง **ด้วยการร่วมมือกันดี ที่อาจจะมีความเห็นที่แตกต่างกันไปบ้าง แต่มันก็มี common goal (เป้าหมายเดียวกัน) เหมือนกัน คงไม่ใช่เป็นคนละฝ่าย เพราะฉะนั้นในมาตรการที่เราทำงานร่วมกัน เป็นอันเพื่อนมากกว่า ที่จะเป็นคนละข้างที่จะมานั่งจับผิดกัน และก็เป็นรูปแบบที่กำหนดนี้ เป็นรูปแบบที่ทั้งสองฝ่าย ก็ต้องมานั่งคุยกัน ติดตามกัน คอยปราม คอยแนะนำ ฝ่ายหนึ่งอาจจะคอยแนะนำว่าทำไป แล้วมีปัญหาอะไร อีกฝ่ายหนึ่งอาจจะคอยปรามว่า ตอนนี้อะไรก็ตามดูนะ พวกเราบางคน ออกไปทำแบบนี้แบบนี้เนะ บางเรื่องบริษัทไม่ได้มีนโยบาย เหมือนอย่างที่เรายกคุยกัน ที่ ว่าวิ่งไปขายให้ทางฝ่ายปกครอง เป็นตัวแทนในการขายนมผง พอไปถามบริษัท บริษัท บอกไม่มีนโยบาย แต่บางที่ยี่ปัวช่าไปทำ ทางบริษัทก็จะได้ข้อมูลพวกนี้ แต่ไม่ใช่พอเรา ได้ข้อมูล รีบไปร้องว่าบริษัทนี้เป็นอย่างไรอย่างนี้ เราไม่มีนโยบายทำอย่างนั้น เพราะมัน ไม่ใช่เรื่องของเพื่อนทำกัน...**

...Our standing point is that, we have to do something to take good care of our people. We don't have any intention to damage any specific company business or any specific group business. But we try to do is to protect our society and we do the unique procedure to all, and confirm that, we don't band the product, but we limit the presentation that you will present to our society that's quite weak.

Best Practice UMMU จากจังหวัดต้นแบบ

ในการประชุมประเมินผลกลางปี และการเขียนแผนโครงการปี 2552 ของคุณย่นแม่ ณ ชาลภักย์ รีสอร์ท นครนายก วันที่ 6-8 มิถุนายน 2551 ผู้แทนจากจังหวัดนำร่องของคุณย่นแม่ 5 จังหวัด คือ เชียงใหม่ อุตรดิตถ์ จันทบุรี มหาสารคาม ขอนแก่น ได้นำเสนอ Best practice การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของแต่ละแห่งให้กับคณะกรรมการคุณย่นแม่แห่งประเทศไทย และเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การดำเนินงานของแต่ละแห่งเรียกได้ว่า สร้างนวัตกรรมในการทำงานที่สมควรแก่การเรียนรู้หลากหลายตามบริบทของแต่ละพื้นที่

จังหวัดเชียงใหม่

ทีมเชียงใหม่ มีเป้าหมายในการสร้างชุมชนนมแม่ในพื้นที่ป่าแดด ซึ่งเป็นตำบลหนึ่งของอำเภอเมืองเชียงใหม่ นับว่าเป็นเรื่องที่ทำทนายสูงมาก เนื่องจากป่าแดดเป็นสังคมกึ่งเมืองกึ่งชนบท เป็นชุมชนนมผสมมาก่อน มีโรงพยาบาลที่แม่สามารถไปเลือกคลอดหลากหลายทั้งภาครัฐและเอกชน

● คุณวิไลวรรณ สุวรรณสิทธิ์ และคุณศิริพร สืบพันธ์วงศ์ ผู้แทนทีมเชียงใหม่

ระบบการส่งต่อ การติดตาม การเยี่ยมบ้านแม่หลังคลอดขาดความชัดเจน ผู้แทนจากเชียงใหม่ คือ คุณศิริพร สืบพันธ์วงศ์ และคุณวิไลวรรณ สุวรรณสิทธิ์ ผู้เกษียณตัวจากราชการ มาทำงานจิตอาสาทั้งคู่ได้เล่าถึงกระบวนการที่สำคัญและจะนำมาสู่ความยั่งยืน คือการเสริมสร้างพลังอำนาจ การปรับเปลี่ยนทัศนคติในกลุ่ม

อาสาสมัครนมแม่ที่มาจากทุนเดิมในชุมชนป่าแดดคืออาสาสมัครสาธารณสุขก่อนที่จะได้รับการฝึกอบรมความรู้และทักษะ เรื่องนมแม่ ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญของชุมชน จากกระบวนการนี้ ทำให้กลุ่มอาสาสมัครนมแม่ มีความเชื่อมั่นและมีการตั้งเป้าหมายร่วมกันในการช่วยเหลือแม่ในชุมชนป่าแดดให้เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ล้วนๆ 6 เดือนแรกให้สำเร็จ เริ่มต้นจากเพียงหนึ่งหมู่บ้าน จนปัจจุบันขยายผลไปครอบคลุมครบ 13 หมู่บ้าน โดยได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่จาก คุณรุ่งปริษา บันแก้ว นายกเทศมนตรีตำบลป่าแดด กลุ่มอาสาสมัครนมแม่ของชุมชน ได้ริเริ่มให้มีระบบการติดตามเยี่ยมบ้าน ระบบการนิเทศงาน ร่วมกับสถานีอนามัยในพื้นที่ โดยแบ่งพื้นที่มีผู้รับผิดชอบ มีการประเมินผลลัพท์ร่วมกัน ผลจากการร่วมทำงาน อย่างเข้มแข็ง โดยมีทีมศูนยอนามัยที่ 10 เป็นพี่เลี้ยงทางวิชาการ ทำให้การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ล้วนๆ 6 เดือนแรก ในปัจจุบันสูงขึ้นเกิน 30% มีศูนย์เด็กเล็กของเอกชน 2 แห่ง ที่รับดูแลเด็กกินนมแม่ คือศูนย์เด็กเล็ก ด.เด็ก และศูนย์เด็กเล็กบ้าน ก.ไก่ มีมุมเรียนรู้นมแม่ในโรงพยาบาลแมคเคน มุมเรียนรู้นมแม่ในศูนย์เด็กเล็กของเทศบาลตำบลป่าแดด ทีมอาสาสมัครทั้งหลายให้ความสำคัญในเรื่องการประชาสัมพันธ์อย่างเข้าถึงทุกที่ ทุกคนอย่างต่อเนื่อง ได้นำเสนอแนวคิดกรรมการประชาสัมพันธ์ในชุมชนเป็นรถนมแม่ ที่เลียนแบบรถหาเสียงของนักการเมืองท้องถิ่น และรถนมแม่ของป่าแดดก็พร้อมที่จะบุกไปทุกที่ ที่มีคนมากๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามตลาดนัดทั้ง 8 แห่งในชุมชน ทำให้เรื่องนมแม่เป็นที่รู้จักโด่งดังในป่าแดดตั้งแต่เด็กถึงผู้สูงอายุนับว่าป่าแดดได้เกิดชุมชนนมแม่จริงๆ ไม่ใช่เรื่องแค่นั้น...

● สร้างการมีส่วนร่วมทุกกลุ่มอายุ โดยใช้เกมส์ไข่มุกเหมือนไขที่ต้องช่วยกันดูแลไม่ให้แตก

● เยี่ยมบ้านแม่ลูกหลังคลอด มอบกระเป๋านมแม่ (ต้นแบบจากของขวัญพระราชทาน ในโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว)

● คุณรุ่งปริษา บันแก้วนายกเทศมนตรีตำบลป่าแดด ปัจจุบันสำคัญที่จะทำให้นมแม่ยั่งยืนในชุมชน ในวันเป็นประธานเปิดประชุมขยายผล

● พี่เลี้ยงเด็กกำลังป้อนนมแม่ ในศูนย์เด็กเล็กนำอยู่คุณแม่ ชุมชนป่าแดด

จังหวัดอุตรดิตถ์

● คุณหม่อวสนา วินัยพานิช

คุณหม่อวสนา วินัยพานิช จากโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ได้นำเสนอเรื่องการให้นมแม่ ในทารกแรกเกิดอาการหนัก ของโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ได้ทำการวิจัยพบว่า มีผลดีต่อสุขภาพเด็กชัดเจน ทั้งในเรื่องลำไส้เน่า และผลของนมแม่ต่อการป้องกันโรคตาบอดในทารกเกิดก่อนกำหนด (ROP Retinopathy of prematurity) ซึ่งพบว่ามีความเสี่ยงน้อยกว่าการให้นมผสมและชมรมดวงใจพ่อแม่ ที่โรงพยาบาลอุตรดิตถ์ร่วมกับกลุ่มพ่อแม่ผู้ป่วยได้จัดตั้งขึ้นตั้งแต่ปี 2547 ก็ยังคงมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีกิจกรรมให้ความรู้ ให้คำปรึกษา กิจกรรมแม่อาสา ผลัดเวรมาช่วยให้คำปรึกษาแก่แม่ที่ลูกป่วย กิจกรรมจัดสรรทุนส่งเคราะห์เด็กป่วยเรื้อรัง ปัจจุบันชมรมสามารถขยายสู่ชุมชน ครอบคลุมทุกอำเภอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มนมแม่บ้านท่า มีดำเนินการร่วมกับสถานีอนามัย โดยมีโรงพยาบาลเป็นที่เลี้ยง มีการดำเนินกิจกรรมของชมรมอย่างต่อเนื่องเข้มแข็ง งบประมาณต่างๆ ในการจัดกิจกรรมของชมรมดวงใจพ่อแม่ของโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ปัจจุบันได้รับการบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธาในตลาด การทอดผ้าป่า และการสนับสนุนจากวัดอุตรดิตถ์ธรรมาราม

จังหวัดจันทบุรี

● คุณวาสนา งามการ

คุณวาสนา งามการ จากโรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ได้มาเล่าอย่างเห็นภาพของการเป็น “วาสนา 24 ชั่วโมง” เพื่อนมแม่ คุณวาสนาสามารถทำ Mission Impossible ให้ possible ได้อย่างน่าอัศจรรย์ นั่นคือการสามารถเป็นแกนนำนมแม่ที่สามารถชี้ชวน (advocate) ให้ผู้บริหารของ

กองทัพเรือ สร้างชาติ สร้างคน ด้วยนมแม่ โดยมีการปฎิกรรจ์แรกที่ค่ายตากสิน ตั้งแต่ปี 2546 โดยคุณวาสนาเป็นแกนนำนมแม่ของโรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรีร่วมในการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครนมแม่ ก่อเกิดเหล่าแม่อาสา (รวมถึงพ่ออาสา) ในกลุ่มนมแม่สมาคมภริยาทหารเรือพื้นที่จันทบุรีผลเป็น “โครงการนมแม่เพื่อลูกนาวีแข็งแรง” สนองพระดำริในโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว ในปัจจุบัน ครอบครัวทุกพื้นที่ของกองทัพเรือ รวมถึงพื้นที่อำเภอสัตหีบ ค่ายพระมหาเจษฎาราชเจ้าและแม่อาสาในพื้นที่อำเภอสัตหีบ จ.ชลบุรี โดยมี ค่ายตากสิน เป็นพี่เลี้ยง และ นี่คือ Best practice ของจันทบุรี ที่มี “วาสนา 24 ชั่วโมง” เป็นแกนนำ คุณวาสนาย้ำว่า ในการทำงานนมแม่ในบริบทของกองทัพ ผู้บริหารคือหัวใจสำคัญ ต้องไปพูดให้ถูกคน ถูกที่ ถูกเวลา และโชคดีที่กองทัพเรือ มีนายกสมาคมภริยาทหารเรือคุณพรเพ็ญ เกยานนท์ ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นนักบริหาร ฝีมือเยี่ยม เป็นผู้คอยผลักดันและประสานงานกับผู้บริหารในกองทัพ ทำให้มีการนำนโยบายสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ปัจจุบันที่ค่ายตากสิน มีศูนย์นมแม่เพื่อลูกนาวีแข็งแรงของสมาคมภริยาทหารเรือ ซึ่งเปิดดำเนินการตั้งแต่ 24 สิงหาคม พ.ศ.2550 เป็นต้นมา เปิดบริการ “คลินิกนมแม่ 24 ชั่วโมง” อาสาสมัครมาจากพ่ออาสาที่เป็นข้าราชการทหารที่ผ่านการพัฒนาฝึกอบรมแล้วเป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์นมแม่ มีแม่อาสาร่วมผลัดเปลี่ยนกันช่วยเหลือแม่ที่มีปัญหา

● ศูนย์นมแม่สมาคมภริยาทหารเรือ พื้นที่ค่ายตากสิน จันทบุรี กองพันทหารราบที่ 2

● แม่อาสาในกลุ่มนมแม่สมาคมภริยาทหารเรือฯ ผลัดเวรกันดูแลและให้บริการคลินิกนมแม่ 24 ชม.

● ประชาชนทั่วไปมารับบริการคลินิกนมแม่ 24 ชม.

● ป้ายประชาสัมพันธ์คลินิกนมแม่ 24 ชั่วโมง

● คุณพ่ออาสา ของค่ายตากสิน มีความสามารถพิเศษด้านการเป็นวิทยากร ที่แถม talk show นมแม่ได้อีกค่ะ ได้รับเชิญเป็นวิทยากรทั้งในค่ายและนอกค่าย

ส่วนที่ค่ายพระมหาเจษฎาราชเจ้า มีการเปิดศูนย์นมแม่เมื่อ 7 กันยายน พ.ศ.2550 อย่างไรก็ตาม แม่อาสาในเครือข่ายของโรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ไม่ได้มีแกนนำที่เข้มแข็งเฉพาะในกองทัพเรือเท่านั้นนะค่ะ แต่ยังมีในชุมชนอื่นๆ อีกได้แก่ แม่อาสาในกลุ่มนมแม่พื้นที่ อ.บ.ต.เกาะขวาง แม่อาสาในกลุ่มนมแม่โรงแรมเคพีแกรนด์ และแม่อาสาในกลุ่มนมแม่เมือง

● จัดนิทรรศการวันเปิดนมให้นมแม่ โรงแรมเคพีแกรนด์ จ.จันทบุรี 26 มิ.ย. 50

จังหวัดมหาสารคาม

● คุณสุวิมล พุทธบุตร

คุณสุวิมล พุทธบุตร จากโรงพยาบาลมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้แทนทีมงาน ไซว่ อลังการงานสร้าง “หมู่บ้านต้นแบบทูตนมแม่” ปี 2551 จังหวัดมหาสารคาม โดยการนำแผนที่ยุทธศาสตร์ของท่านอาจารย์อมร นนทสุต มาใช้ในการดำเนินงาน

“หมู่บ้านต้นแบบทูตนมแม่” เป็นการสานฝันต่อ จากโครงการภาคีเครือข่ายทูตนมแม่ ในปี 2549 และโครงการยูวทูตนมแม่จังหวัดมหาสารคามในปี 2550 โดยคัดเลือกหมู่บ้านที่อาสาเข้าร่วมดำเนินการ ในเขตอำเภอเมือง จำนวน 21 หมู่บ้าน โดยมีเป้าหมายสถานีอนามัยละ 1 หมู่บ้าน มีคณะกรรมการในการดำเนินกิจกรรมหมู่บ้านละ 30 คน ประกอบด้วย หญิงตั้งครรภ์ มารดาหลังคลอด และครอบครัว อาสาสมัครนมแม่ ยูวทูตนมแม่ อบต. กรรมการหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้สูง

อายุและประชาชนทั่วไป มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่กรรมการชัดเจน การดำเนินกิจกรรม ที่สำคัญในหมู่บ้านต้นแบบทูตนมแม่ที่ผ่านมา ได้แก่ การอบรมความรู้พื้นฐานการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่แก่สมาชิก การรวมกลุ่มแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การจัดเลี้ยงตามสายประชาสัมพันธ์การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ในหอกระจายข่าวของแต่ละหมู่บ้าน จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เยี่ยมบ้านหญิงตั้งครรภ์และแม่หลังคลอดโดยสมาชิก นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้แก่ครอบครัว ให้แม่ได้อยู่บ้านเลี้ยงลูกมากขึ้น ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้ว 50 กลุ่มอาชีพ เช่น กลุ่มทำขนม ทำพานบายศรี จักสาน เลี้ยงปลาในกระชัง ปลูกผักทำดอกไม้จันทน์/ทำการบูรหอม ทอเสื่อกก ทอผ้า เป็นต้น โดยการสนับสนุนงบประมาณจาก อบต.และกองทุนหมู่บ้าน และยังมีริเริ่มให้มีการจัดตั้งกองทุนนมแม่ในหมู่บ้านต้นแบบด้วย

นับว่า จังหวัดมหาสารคามได้ดำเนินการ “หมู่บ้านต้นแบบทูตนมแม่” สสนองพระปณิธานพระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ในโครงการ สายใยรักแห่งครอบครัว มีการการบูรณาการ งานร่วมกับภาคีเครือข่ายอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้เด็กมหาสารคามได้เริ่มต้นชีวิตด้วยนมแม่

ภาพฝันสมาชิกหมู่บ้านต้นแบบนมแม่

ภาพกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้สมาชิกหมู่บ้านต้นแบบ

รูปแบบที่ได้จากการดำเนินงาน

จังหวัดขอนแก่น

● คุณจินตนา บุญจันทร์

คุณจินตนา บุญจันทร์ ได้นำเสนอ Best practice การพัฒนาวิถีชีวิตของการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างยั่งยืนของโรงพยาบาลศรีนครินทร์ ในชุมชนมหาวิทยาลัยขอนแก่นซึ่งกลุ่มเป้าหมาย คือแม่ที่ทำงานในสังกัดมหาวิทยาลัยขอนแก่น หรือที่פקอาศัยในมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ดำเนินการตั้งตั้งแต่ปี 2549 เริ่มตั้งแต่การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานทั้งด้านความรู้และทักษะ การเตรียมความพร้อมของบิดามารดาก่อนคลอด จัดอบรมทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ การดูแลในทุกระยะตามบันไดสิบขั้นอย่างเข้มแข็ง การให้สามีหรือญาติมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือแม่ขณะรอลคลอด การจัดให้มีนมแม่ในทุกคณะ/สำนักงานที่มีกลุ่มเป้าหมาย การติดตามหลังคลอดอย่างต่อเนื่องรวมทั้งมี Hot line 24 ชั่วโมง มีการนัดแม่หลังคลอด 1 สัปดาห์เข้า คลินิกนมแม่ทุกราย ติดตามเยี่ยมแม่หลังคลอดในกลุ่มเป้าหมายนี้ ทั้งการเยี่ยมที่บ้านและทางโทรศัพท์ ใน 1 สัปดาห์ 4 สัปดาห์ 2 เดือน 4 เดือน และ 6 เดือน รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในกลุ่มแม่ และก่อตั้งชมรมแม่อาสา จากกลุ่มแม่บุคลากรมหาวิทยาลัยที่ประสบความสำเร็จจากการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่หกเดือนในชื่อว่า “ชมรมนมแม่มอดินแดง” จัดกิจกรรมให้แม่อาสาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับแม่คลอดใหม่ และที่ขาดไม่ได้คือการสร้างกระแสสังคมเรื่องนมแม่ให้เกิดขึ้นในสังคมมหาวิทยาลัย ผ่านสื่อต่างๆ หลายรูปแบบของมหาวิทยาลัยเช่น รายการวิทยุ ทีวี ซีดี สื่อการสอนต่างๆ มีเสื้อทีม จัดให้มีทูตนมแม่ โดยให้นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์เป็นต้นแบบ เป็นต้น ผลลัพธ์ของการดำเนินการพบว่าผลการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดี่ยว 6 เดือนแรกของแม่บุคลากรมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นสูง จากเดิมก่อนเริ่มโครงการพบ 27% เพิ่มขึ้นเป็น 42%

นับว่ามหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรก ที่ได้สร้างรูปแบบการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ที่เป็นระบบครบวงจร สำหรับชุมชนมหาวิทยาลัย ที่สามารถเป็นแบบอย่างให้กับชุมชนมหาวิทยาลัยอื่นๆ ได้ โดยเน้นเรื่องการให้ความรู้และทักษะอย่างถูกต้องเป็นประเด็นสำคัญ มีการให้ความรู้ เพิ่มพูนทักษะ และพัฒนาแม่อาสา เพื่อให้เป็นคนต้นแบบในระดับมหาวิทยาลัย เพราะประเด็นสำคัญยิ่ง คือมหาวิทยาลัยเป็นแหล่งการศึกษาเรียนรู้ บุคลากรมหาวิทยาลัย สามารถเป็นคนต้นแบบด้านการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ สามารถสร้างความเชื่อมั่น และสร้างทัศนคติที่ดีเรื่องนมแม่ให้กับสังคมโดยรวมได้สูง นักศึกษาในมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะนักศึกษาด้านการแพทย์ พยาบาล สาธารณสุขจะได้ศึกษาเรียนรู้รูปแบบการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ มีทัศนคติที่ดีต่อการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และนำไปใช้ได้จริงอย่างถูกต้องทั้งในการปฏิบัติงานเมื่อจบการศึกษาและในการใช้ชีวิตครอบครัวในอนาคต

● สร้างพลังอำนาจแม่อาสาในการเยี่ยมมารดาหลังคลอด

● พัฒนาศักยภาพ ของพยาบาล และมารดาให้มีทักษะการช่วยเด็กป่วยให้ดูนมแม่

● สร้างกระแสสังคม

เสวนานมแม่สัญจรที่เชียงใหม่

เมื่อวันที่ 22-23 พฤษภาคม 2551 ชมรมนมแม่/ชมรมสายใยรักแห่งครอบครัวจาก 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง เชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน ได้สัญจรมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ในงาน **“ตลาดความรู้สู่สังคมยุคมีสุข”** ที่โรงแรมเชียงใหม่ภูคำ โดยมีศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย และศูนย์อนามัยที่ 10 เชียงใหม่ร่วมกันเป็นเจ้าภาพ บรรยากาศเป็นไปอย่างคึกคัก มีมีสนมแม่และมิสเตอร์นมแม่มาสร้างสีสันให้กับงาน ดึงดูดความสนใจให้กับผู้เข้าร่วมงานซึ่งประกอบด้วยทั้งภาคสาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชมรมนมแม่/ชมรมสายใยรักแห่งครอบครัว และประชาชนทั่วไป โดยในวันแรก ได้มีการอภิปรายเรื่อง **“เด็กเล็กไทย เสี่ยงภัยจากเข่าจรดเย็น”** โดย พญ.ศิวารมย์ สวัสดิ์วร รองเลขาธิการศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย อาจารย์สง่า ดามาพงษ์ จากกองโภชนาการ กรมอนามัย และอาจารย์พรทิไล เลิศวิชา นักวิชาการอิสระ ซึ่งหัวข้อสำคัญที่ได้ถูกหยิบยื่นจากผู้อภิปราย คือ ความเสี่ยงจากการที่ลูกไม่ได้กินนมแม่ รวมถึงการให้อาหารตามวัยที่ถูกต้อง สะอาดและปลอดภัย และการเลี้ยงดูที่จะทำให้ลูกมีพัฒนาการได้ดีที่สุด

ในวันที่สองเป็นการนำเสนอการดำเนินงานของชมรมจากจังหวัดต่างๆ ซึ่งแต่ละชมรมได้นำเสนอนวัตกรรมและจุดเด่นในการดำเนินงานที่น่าสนใจ เช่น ชมรมสายใยรักแห่งครอบครัวที่ป่าแดด จังหวัดเชียงใหม่ ได้ออกแบบรถขายนมแม่ เลียนแบบรถหาเสียงของนักการเมืองท้องถิ่น โดยนำไปประชาสัมพันธ์ ตามตลาดนัดทั้ง 8 แห่ง หมุนเวียนกันไป ในแต่ละหมู่บ้าน

ชมรมสายใยรักแห่งครอบครัวที่แม่แตง นอกจากจะมีสมาชิกโครงการสายใยรักฯ และ อสม.ที่เข้มแข็ง โรงพยาบาลแม่แตง ยังได้บูรณาการงานผู้สูงอายุ ให้ชมรมผู้สูงอายุของแม่แตง มีส่วนร่วมในการดูแลลูกหลานในครอบครัว กระตุ้นให้ครอบครัวเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

การขยายเครือข่ายสู่ชุมชน รวมถึงการพัฒนากระบวนการเชื่อมโยงส่งต่อให้มีคุณภาพทั้งจากโรงพยาบาลลำปาง และแพร่ การขายตรงนมแม่โดยคุณแม่อาสาจากลำพูน เป็นต้น

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

- 1 ถ่ายภาพพร้อมกัน
- 2 การอภิปรายเรื่อง “เด็กเล็กไทยเสี่ยงภัยจากเข่าจรดเย็น”
- 3 น.พ.ณรงค์ศักดิ์ อังคะสุวพลา อธิบดีกรมอนามัย ถ่ายภาพกับทีมงาน
- 4 น.พ.ณรงค์ศักดิ์ อังคะสุวพลา อธิบดีกรมอนามัย กำลังฟังมีสนมแม่นำเสนอนิทรรศการ
- 5 น.พ.ณรงค์ศักดิ์ อังคะสุวพลา อธิบดีกรมอนามัย กับขบวนแม่ลดโลกร้อน
- 6 คุณสง่า ดามาพงษ์ ทักทายชมรมสายใยรัก
- 7 ทีมงานศูนย์อนามัยที่ 10

- 8 พญ.ยุพียง แห่งชวนิช ทักทาย
- 9 พญ.ศิวารมย์ รองเลขาธิการศูนย์นมแม่กับมิสเตอร์นมแม่
- 10 มีสนมแม่นำเสนองานนิทรรศการแก่อธิบดีกรมอนามัย และคณะ
- 11 มีสนมแม่ มิสเตอร์นมแม่ พญ.ศิวารมย์ พญ.กรณิการ์ และทีมนมแม่ป่าแดด
- 12 มีสนมแม่ กับมิสเตอร์นมแม่
- 13 มีสนมแม่ตอบข้อซักถาม

สายใยรักแห่งครอบครัวที่ป่าแดด

ทีมป่าแดด มากันกลุ่มใหญ่ นำโดยคุณรุ่งปริษา บันแก้ว นายกเทศมนตรีเทศบาล ตำบลป่าแดด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ร่วมทีมประกอบด้วย อสม. เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยในพื้นที่ พยาบาลจากโรงพยาบาลแมคเคน ชมรมนมแม่เชียงใหม่และเจ้าหน้าที่เกษตรในตำบล และคุณแม่อาสา มาบอกเล่าประสบการณ์เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของตนเอง พร้อมกับ**ประชาสัมพันธ์นมแม่เคลื่อนที่** มีเสียงคุณธนกร ยาวิชัย (ป่าแก้ว) ประธาน อสม. ตำบลป่าแดด ที่เข้มแข็ง เจื้อยแจ้วเชิญชวนให้เลี้ยงลูกด้วย นมแม่.....

รถประชาสัมพันธ์นมแม่เคลื่อนที่..... หนึ่งในนวัตกรรมการประชาสัมพันธ์ของพื้นที่ ซึ่งชุมชนป่าแดดค้นพบว่า การประชาสัมพันธ์เรื่องนมแม่เป็นเรื่องสำคัญ และควรทำในที่มีคนมากๆ โดยคนที่ชุมชนรู้จัก เนื่องจากป่าแดดไม่มีตลาด มีแต่ตลาดนัดที่เคลื่อนย้ายไปทุกสัปดาห์ การใช้รถประชาสัมพันธ์ที่เลียนแบบรถหาเสียงของนักการเมือง โดยใช้เสียงของทีม อสม. สร้างความสนใจให้ชุมชนได้มาก เรียกได้ว่า นมแม่ติดตลาด (นัด) ที่ป่าแดดแล้ว ทุกหมู่บ้านในป่าแดดไม่เฉพาะกลุ่มพ่อแม่ แต่รวมถึงเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ต่างรู้จักนมแม่

ชาวชุมชนป่าแดด มีพลังสามัคคี เสียสละจริงๆ กว่าที่จะมาถึงวันนี้ได้ ด้วยความภาคภูมิใจ ด้วยพลัง จิตอาสา และวิสัยทัศน์ของผู้นำ นายกเทศมนตรีตำบลป่าแดด ที่พร้อมให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง สมควรยกย่องให้เป็นชุมชนต้นแบบ ชุมชนนมแม่ ชุมชนสายใยรักแห่งครอบครัว อำเภอเมืองเชียงใหม่ ค่ะ

1

2

1 นายกเทศมนตรี ตำบลป่าแดด ให้คำมั่นสัญญา พญ.ยุพียง เลขาธิการศูนย์นมแม่ มอบกระเป๋าสายใยรักให้ นายกเทศมนตรี ตำบลป่าแดด

สายใยรักแห่งครอบครัวที่แม่แตง

การดำเนินงานชมรมสายใยรักแห่งครอบครัว ต.อินทิล อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่

คุณสมพร ดังควนิชย์ จากโรงพยาบาลแม่แตง เล่าที่มาที่ไปของโครงการสายใยรักแห่งครอบครัวที่แม่แตง ซึ่งเริ่มดำเนินการตั้งแต่เมษายน 2549 ในพื้นที่นาร่อง ณ ตำบลอินทิล และการพัฒนาของโรงพยาบาลแม่แตงสู่การเป็นโรงพยาบาลสายใยรักแห่งครอบครัว มีการอบรมให้ความรู้เพิ่มทักษะเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลและสถานีอนามัยเกี่ยวกับเรื่องนมแม่ พัฒนาระบบประสานงาน การส่งต่อการดูแลต่อเนื่องที่บ้าน ประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการส่งเสริมโภชนาการในคนท้อง และการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

2008. 6 22

งานเด่นของโรงพยาบาลแม่แตง คือ การบูรณาการการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เข้ากับชมรมผู้สูงอายุ เพราะเด็กส่วนใหญ่ในพื้นที่อยู่กับผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุมีอิทธิพลในการเลี้ยงดูเด็กที่บ้าน โดยให้ความรู้ และปรับทัศนคติ ของผู้สูงอายุเรื่องนมแม่ และการให้อาหารตามวัย นอกจากนี้ ในโครงการสายใยรักฯ ยังมีโครงการศูนย์สามวัย เพื่อสร้างความอบอุ่นในทุกกลุ่มวัย มีศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย ที่บึงกร

การอุณมิตร ที่ขยายการให้บริการดูแลเด็กถึงอายุต่ำกว่า 2 ขวบ เป็นศูนย์เด็กเล็กนำอยู่ศูนย์นมแม่ มีการจัดห้องนมแม่ มีการจัดการเล่นที่นันทนาการให้เด็กฟังทุกวัน ศุกร์โดยผู้สูงอายุ จากชมรมผู้สูงอายุ

คุณภัทรพร วีระศักดิ์ พยาบาลจากสถานีอนามัยบ้านปาง มาพร้อมคณะ อสม. และ อสน. (อาสาสมัครนมแม่) จากสถานีอนามัย บ้านปาง ต.อินทิล

ได้เล่าถึงบทบาท อาสาสมัครนมแม่ (อสน.) ซึ่งปัจจุบันมี 16 คน คัดเลือกจากสมาชิกโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว ที่มีจิตอาสา ได้รับการอบรมทั้งด้านความรู้และทักษะเรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก มีหน้าที่เยี่ยมบ้าน เน้นเรื่องนมแม่ สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก สัมผัส ช่วยเจ้าหน้าที่ในการซักรีดผ้า ถัดสวนสูง ให้คำปรึกษาแม่ที่มีปัญหา และรายงานผลการดำเนินงานให้เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย

นอกจากนี้ ยังมีชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขสายใยรักแห่งครอบครัว มีหน้าที่เยี่ยมบ้านและสนับสนุนให้เด็กได้กินนมแม่อย่างเต็มที่ใน 6 เดือนแรก และนมแม่ร่วมกับอาหารตามวัยจนถึง 2 ปีหรือมากกว่า สมาชิกชมรมคัดเลือกมาจาก อสม.ประจำหมู่บ้านซึ่งปัจจุบันมี ทั้งหมด 212 คน ได้มาทำงานในโครงการนี้ 30 คน เป็นผู้ชาย 5 คน ทั้งหมดมีความรู้เรื่องการบีบเก็บน้ำนม การเยี่ยมบ้านหลังคลอด

จากการทำงานพบว่า มีพ่อแม่เด็กนอกพื้นที่ โครงการสายใยรักฯ ที่ยังนิยมให้เด็กดูนมจากขวด จึงจัดให้มีโครงการ บ้าย บาย ขวดนม เพื่อรณรงค์ให้เลิกดูนมขวด ทั้งอสม. และ อสน. มาร่วมกันดำเนินงานกับสถานีอนามัยอย่าง เข้มแข็ง โดยได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการ จากศูนย์อนามัยที่ 10 และโรงพยาบาลแม่แตง

1

2

1 พญ.ยุพียง มอบกระเป๋าสายใยรักให้ทีมแม่แตง
2 มิสนมแม่แม่แตง (ยืนกลาง)

สายใยรักแห่งครอบครัวที่ลำพูน

- 1 พญ.ยุพียง เลขาธิการศูนย์นมแม่ฯ มอบกระเป๋าสายใยรักแต่ที่ลำพูน
- 2 อ.อุทัยวรรณ กายจนกมล ผู้อำนวยการสถาบันสร้างเสริมพลังชุมชน มอบกระเป๋าสายใยรักให้ที่บ้านแป้น
- 3 รางวัลพิเศษแด่มีสนมแม่ รพ.ป่าซาง(เลื้อยสีดำ)
- 4 มีสนมแม่ลำพูน(เลื้อยสีดำ)
- 5 คุณปวีณริศา บอกเทคนิคขยายนมแม่
- 6 คุณย่ากับหลานนมแม่
- 7 นำนมแม่หมดอายุ มารดน้ำต้นไม้ได้ เป็นปุ๋ยชั้นดี
- 8 ป้อนนมให้ต้นไม้

ทีมสายใยรักลำพูน มีมาทั้งจากตำบลบ้านแป้น อ.เมือง และจากตำบลมะกอก อำเภอป่าซาง

ทีมสายใยรัก บ้านแป้น ลำพูน นำโดยคุณรังสรรค์ ช่างแป้น หัวหน้ากองสาธารณสุขฯ เทศบาลตำบลบ้านแป้น อ.เมือง จ.ลำพูน ครอบครัวนมแม่ต้นแบบ ได้แก่ครอบครัวของ ด.ต.อุดม วานม่วง และนางวัลภา วานม่วง พร้อมลูกสะใภ้ นางปวีณริศา วานม่วง และหลานๆ

ทีมลำพูน ได้นำเสนอ จุดเริ่มต้นของชมรมนมแม่หรือชมรมสายใยรักแห่งครอบครัวของลำพูน เริ่มที่ครอบครัวต้นแบบของ ด.ต.อุดม วานม่วง ที่มีส่วนสนับสนุนช่วยเหลือทั้งสามีและภรรยาทั้งสองคนที่บ้าน ในขณะที่ลูกสะใภ้ต้องออกไปทำงานนอกบ้านที่โรงงานในนิคมอุตสาหกรรม คุณปวีณริศาได้ริเริ่มให้มีนมแม่ที่โรงงาน สามารถบิบนานนมแม่เก็บไว้ให้ลูกที่บ้าน ทำให้หลานทั้งสองโชคดีได้กินนมแม่ล้วนๆ ในหกเดือนแรก และคุณแม่ปวีณริศามีน้ำนมแม่ให้นมลูกได้ตลอด จนถึงมากกว่าสองปีในลูกคนแรก ปัจจุบันลูกคนแรกอายุ 3 ปี 9 เดือน และลูกคนที่สองอายุ 1 ปี (เมื่อ พ.ศ. 51) ตอนนั้นนมแม่ที่มี คุณปวีณริศาได้ให้ลูกคนเล็กกินอย่างเต็มที่ ยังเหลือเก็บอีกมากมาย ให้ลูกคนโตกินเล่นเป็น "ไอติม" พอหมดอายุเกิน 3 เดือนก็นำไปรดต้นไม้ได้ของแถมเป็นปุ๋ยชั้นดีด้วย

เริ่มต้นจากครอบครัวที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้ชุมชน ขยายสู่โรงงาน ขยายสู่ครอบครัวใกล้เคียงในชุมชน ปัจจุบันชมรมนมแม่ สายใยรักแห่งครอบครัวบ้านแป้น ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากเทศบาลตำบลบ้านแป้น ด้านวิชาการจากหน่วยงานสาธารณสุข ได้แก่ สถานีอนามัย โรงพยาบาลลำพูน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน และศูนย์อนามัยที่ 10 เชียงใหม่

คุณปวีณริศา ซึ่งปัจจุบัน ได้ผันตัวเองมาเป็นนักขายประกัน ได้บอกเทคนิคในการขายนมแม่ให้แก่ผู้เข้าร่วมเสวนา โดยใช้วิธีขายตรง ให้แม่ที่เป็นสมาชิกหนึ่งคนดูแลแม่อีกสามคน แต่ปรากฏว่า สมาชิกต้องการดูแล 10 คน ซึ่งวิธีการนี้ คุณปวีณริศา เชื่อว่าจะทำให้นมแม่แก่ขยายทั่วไทยได้เร็วแน่ๆ ถ้าแม่ทุกคนช่วยกัน บอกต่อช่วยกันดูแลซึ่งกันและกัน

ท้ายสุด คุณปวีณริศา ได้ร้องขอต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขว่า ยิ่งไงๆ คุณแม่และครอบครัว ก็ยังต้องการข้อมูล ความรู้ต่างๆ ที่ทันสมัยจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ขอให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขอย่าลืมเรื่องนี้ค่ะ

ส่วนที่อำเภอป่าซาง คลินิกนมแม่ของโรงพยาบาลป่าซาง ซึ่งมีมีสนมแม่น.ส.ประภาภรณ์ นันทपालิยอง เป็นแกนหลักในการทำงาน ได้ขยายเครือข่ายการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ไปทั้ง 12 สถานีอนามัย และได้นำแม่อาสาจากชมรมสายใยรักตำบลมะกอกมาพูดคุยพร้อมกับผู้ที่เป็นกำลังใจสำคัญคือ เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย

สายใยรักแห่งครอบครัวที่ลำปาง

เปิดหน้าต่างของโอกาส เพื่อใ้เด็กไทยก้าวไกล ด้วยสายใยรักแห่งครอบครัว

โรงพยาบาลศูนย์ลำปาง เป็นโรงพยาบาลที่ได้มีการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเข้มแข็ง มายาวนาน รวมทั้งได้พัฒนาเครือข่ายศูนย์สุขภาพชุมชน/สถานีอนามัยอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีการทำงานร่วมกันกับภาคีเครือข่ายอื่นๆ ได้แก่ สถานประกอบการ เกษตร พัฒนาสังคมและเครือข่ายด้านการศึกษา ได้แสดงผลงานที่น่าชื่นชมในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเป็นระบบครบวงจรทั้งในโรงพยาบาลและภาคีเครือข่าย ในด้านเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล มี "กลุ่มคนต้นแบบ" ร่วมกันเป็นชมรมสายใยรักแห่งครอบครัว ของโรงพยาบาล โดยมี คุณพัทราภรณ์ บุญย่อง พยาบาลแม่ลูกสองที่เป็นคนต้นแบบการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ของโรงพยาบาล เป็นแกนนำในการดำเนินงาน ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิกชมรมสายใยรักแห่งครอบครัวที่เป็นเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล 85 คน มีนมแม่สำหรับเจ้าหน้าที่ 5 แห่ง นอกจากนี้ ศูนย์เด็กเล็กสำหรับบุตรเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลก็ได้พัฒนาเป็น "ศูนย์เด็กเล็กน่านมแม่" มีชมรมสายใยรักจากสถานีอนามัยในเขตรับผิดชอบ 2 ชมรม ได้แก่ สถานีอนามัย บ้านม่วงแจว และสถานีอนามัยต้นมื่น ปัจจุบันสถานีอนามัยต้นมื่น และสถานีอนามัยม่วงแจวมีอาสาสมัครนมแม่ที่ผ่านการอบรมแล้ว จำนวน 113 คน

นมแม่ในโรงพยาบาลลำปาง

จังหวัดลำปาง ยังเป็นจังหวัดที่มีสถานประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลางจำนวนมาก ทีมโรงพยาบาลลำปาง ได้ร่วมกับศูนย์อนามัยที่ 10 เชียงใหม่ จัดตั้งมุนนมแม่ ในสถานประกอบการ ซึ่งเริ่มต้นจากโรงงานอินทราเซรามิก ที่เป็นต้นแบบโรงงานส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ตั้งแต่ปี 2548 จนปัจจุบัน มีสถานประกอบการ ทั้งหมด 16 แห่ง ที่มีมุนนมแม่

ทีมจากลำปาง มากันกลุ่มใหญ่เช่นกัน นำโดย ทีมพี่ใหญ่จากโรงพยาบาลลำปางคือคุณกฤษณา เครือคำทล คุณประสมพร วชิรรัตนารกุล คุณพัทธวรรณ บุญอุยง และคุณอัมพร วิเศษศิริ ร่วมด้วยน้องเครือข่ายจากสถานีอนามัย บ้านม่วงแงว และสถานีอนามัยต้นมื่น พร้อมสมาชิกชมรมสายใยรักแห่งครอบครัว

ทีมของลำปางนำเสนอ จุดเด่นในการทำงานที่สำคัญ ที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวยุติ 6 เดือนสูงขึ้น คือการพัฒนาบุคลากรอย่างเข้มข้น และพัฒนาระบบการติดตามเยี่ยมมารดาหลังคลอดเพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ให้ได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพเป็นข้อมูลที่ต้องตรงความจริงโดยการจัดการระบบการติดตามเยี่ยมบ้านแทนการโทรศัพท์เยี่ยมมารดาหลังคลอด

นับว่าโรงพยาบาลลำปาง และเครือข่าย ได้เปิดหน้าต่างแห่งโอกาสของเด็กน้อยลำปางให้เริ่มต้นชีวิตได้ดีที่สุด มีโอกาสพัฒนาได้ยากไกล สมดังที่ทีมงานได้บอกกล่าวพวกเราจริงๆ ละ

ศูนย์เด็กเล็กน่ายุติมุนนมแม่ในโรงพยาบาลลำปาง

ความร่วมมือของชุมชนในการจัดตั้งมุนนมแม่

พัฒนาเครือข่ายในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

กิจกรรมการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย

เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของสมาชิก รพ.ลำปาง

สายใยรักแห่งครอบครัวที่ IIFW

● คุณไสว เจตนา นุเคราะห์ (เสื้อดำกลาง) ประธานชมรมสายใยรักฯ ท่งไธ้

● กิจกรรมเปิดตัวโครงการชมรมสายใยรักแห่งครอบครัว โรงพยาบาลแพร่

โรงพยาบาลแพร่ เป็นอีกโรงพยาบาลหนึ่งที่ได้มีการรณรงค์และผลักดันชุมชนให้ก่อตั้งชมรมสายใยรักแห่งครอบครัวในชุมชน

การขับเคลื่อนของงานสายใยรักแห่งครอบครัว เกิดมีชมรมนมแม่ที่เข้มแข็งของแพร่ เริ่มต้นจากความเข้มแข็งของทีมโรงพยาบาลจังหวัดแพร่ มีการพัฒนา ผูกอบรมหลายครั้ง มีการทำงานเชิงรุก โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีสนมแม่ คุณทิพาพรรณ คำहांง ที่ได้ลงไปทำงานร่วมกับสถานีอนามัยด้วยตัวเองทุกครั้ง ยอมเหน็ดเหนื่อยในระยะแรก ประกอบกับมีต้นทุนที่ดี มีแกนนำที่เข้มแข็งในชุมชน และในที่สุดวันที่รอคอยก็มาถึง เกิดชมรมชมรมสายใยรักแห่งครอบครัวของแพร่ จากการร่วมสร้างของแต่ละหน่วยงานในชุมชน อสม. เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย เจ้าหน้าที่เทศบาล จากเดิมที่ไม่ได้รู้จักกันมาก่อนเลย แต่ในที่สุด สามารถรวมพลังอย่างเข้มแข็งสมกับเป็นชาวจังหวัดแพร่จริงๆ ละ

ปัจจุบันมี ชมรมสายใยรักแห่งครอบครัวในแพร่ นอกเหนือจากที่เกิดชมรม ในโรงพยาบาล ยังมีชมรมในชุมชนอีก 4 ชมรม คือ ชมรมสายใยรักฯ ตำบลท่งไธ้ ชมรมสายใยรักฯ ตำบลวังธง ชมรมสายใยรักฯ ตำบลแม่หล้า และชมรมสายใยรักฯ ตำบลวังหมี ซึ่งทุกแห่ง มีกิจกรรมจิตอาสา อาสาสมัครนมแม่ เป็นกิจกรรมหลักที่ทำอย่างต่อเนื่อง โดยทางโรงพยาบาลได้มีการอบรมให้ความรู้แก่แกนนำชมรม

จากใจ...ประธานศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย

ท่านสมาชิก

ศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย ทุกท่าน

ดิฉันรู้สึกเป็นเกียรติอย่างสูงและมีความภาคภูมิใจ ที่ได้รับความไว้วางใจ จากคณะกรรมการศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย ให้เข้ารับหน้าที่ประธานศูนย์นมแม่ฯ ซึ่งการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เป็นงานที่ดิฉันได้ให้ความสำคัญอย่างสูง และทำมาตลอด เนื่องจากดิฉันเป็นทั้งกุมารแพทย์และเป็นแม่ของลูกตลอดทั้งบทบาทการทำงานตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ตั้งแต่เริ่มชีวิตการทำงานที่ศูนย์อนามัยแม่และเด็กนครสวรรค์ ผู้อำนวยการส่วนอนามัยแม่และเด็ก ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมสุขภาพกรมอนามัย รองอธิบดีกรมอนามัย ตามลำดับ จนกระทั่งได้เป็นหัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข และเป็นรองปลัดกระทรวงสาธารณสุขในปัจจุบัน ก็มีเรื่องนมแม่เป็นหนึ่งในนโยบายที่สำคัญที่ดิฉันมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและผลักดันให้เกิดผลการปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมาย

ดิฉันมีความมุ่งมั่นที่จะสานต่อเจตนารมณ์ของศูนย์นมแม่ฯ ที่จะปกป้อง ส่งเสริม และสนับสนุน การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เพื่อฟื้นคืนวิถีการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่กลับคืนสู่สังคมไทย พร้อมทั้งจะนำศูนย์นมแม่ฯ ร่วมทำงานเคียงบ่าเคียงไหล่กับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเป้าหมายเดียวกันคือ ให้เด็กไทยได้เริ่มต้นชีวิตด้วยนมแม่ รวมถึงการปฏิบัติภารกิจที่สำคัญยิ่งคือ การสนองพระปณิธานพระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ในโครงการ **“สายใยรักแห่งครอบครัว”**

จากการที่ดิฉันได้มีโอกาสตามเสด็จใน โครงการ **“สายใยรักแห่งครอบครัว”** ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ตามที่ต่างๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ได้เห็นการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้นของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ นับว่าพระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ได้ทรงเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงนี้ พระองค์ท่านได้ช่วยให้งานนมแม่ที่ยากๆ ของเรากลายเป็นเรื่องที่เป็นไปได้มากขึ้น โดยพระองค์ท่านได้เริ่มจากโครงการนำร่องก่อน กระตุ้นให้เกิดการบูรณาการของหลายหน่วยงาน ช่วยให้ครอบครัวมีความเข้มแข็ง แม้มิที่ทักษะอาชีพ ทำให้แม่ได้อยู่บ้านเลี้ยงลูกด้วยนมแม่มากขึ้น ทรงมีพระวิริยอุตสาหะมากในการเสด็จไปเยี่ยมถึงพื้นที่โดยไม่ทรงแสดงอาการเหน็ดเหนื่อย นับเป็นส่วนหนึ่งของความภาคภูมิใจ ของศูนย์นมแม่ได้ ที่ได้มีโอกาสทำงานสนองต่อพระปณิธานในโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว ที่มีเรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เป็นจุดเริ่มต้น และเป็นศูนย์กลางที่สำคัญยิ่งของสายใยรักแห่งครอบครัว

นับว่า การดำเนินงานของศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย ที่ผ่านมา ไปในทิศทางที่ถูกต้อง ดิฉันมุ่งหวังที่จะนำชาวศูนย์นมแม่เรา เดินไปข้างหน้าอย่างมุ่งมั่น พัฒนาการดำเนินงานต่างๆ ซึ่งทำได้คืออยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพดียิ่งๆ ขึ้นต่อไป ร่วมสร้างศูนย์นมแม่ฯ ให้เป็นสถาบันที่เข้มแข็ง เพื่อช่วยให้เด็กไทย ได้ก้าวไกล ด้วยสายใยรักจากน้านมแม่

พญ.ศิริพร กัญชนะ
ประธานศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย

จากใจ... เลขาธิการศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย

สวัสดิ์ศัก: ท่านสมาชิกศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทยทุกท่าน

เดือนมีนาคม 2551 ที่ผ่านมา ศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทยมีอายุครบ 4 ปีพอดี แทบไม่น่าเชื่อว่ากระแสการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่สูงขึ้นอย่างคาดไม่ถึง เมื่อเทียบกับอดีตที่พวกเราได้ฟันฝ่าอุปสรรคร่วมกันมานานกว่า 10 ปี ด้วยพระปณิธานของพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ที่ทรงให้ความสำคัญกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ จนเกิดเป็นโครงการสายใยรักแห่งครอบครัวขึ้น มีผลให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนได้น้อมนำพระดำริของพระองค์ท่านมาดำเนินการเป็นรูปธรรม

ผลงานสำคัญที่เกี่ยวกับการสนับสนุนแม่ของศูนย์นมแม่ที่ก่อให้เกิดการขยายผลในวงกว้างอย่างชัดเจน คือ **การสร้างกลุ่มสนับสนุนนมแม่** ในชุมชนในจังหวัดนำร่อง 7 แห่ง คือ กรุงเทพฯ อุตรดิตถ์ เชียงใหม่ ขอนแก่น มหาสารคาม จันทบุรี และ นครศรีธรรมราช มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ สามารถเพิ่มอัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเตี๋ยว 6 เดือน เกินเป้าหมายของประเทศ และระยะเวลาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่นานขึ้น จากชุมชน นำร่องนี้ได้กลายเป็นต้นแบบของการสร้างชมรมสายใยรักแห่งครอบครัวขึ้นทั่วประเทศ อีกเรื่องที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนกัน คือ **การเปิดมุมนมแม่ในสถานประกอบการ** ใน 3 จังหวัดนำร่อง คือ ชลบุรี สมุทรปราการ และอยุธยา เพื่อแม่ทำงานที่ต้องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เราได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากผู้บริหารของสถานประกอบการ พนักงานที่เป็นแม่มีความสุขที่ได้รับสวัสดิ์การนี้ ที่ดีใจมากขึ้นที่ทราบว่าพวกเราหลายคนได้นำแนวคิดนี้ไปขยายผล ในพื้นที่ของตน หวังว่าจะได้ขยายผลเพิ่มขึ้นจากความร่วมมือของพวกเราทุกคน

สำหรับปีนี้ คำขวัญขององค์กรพันธมิตรนมแม่โลกคือ **“Mother Support: Going for the Gold”** **“ทุกที่ ทุกคน สนับสนุนนมแม่ได้”** จึงใคร่ขอเชิญชวนท่านสมาชิกทุกท่านได้ใช้โอกาสที่ดีนี้ไปสู่การขยายผลแก่สังคม ศูนย์นมแม่ฯ มีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะรับข้อเสนอแนะจากท่านสมาชิกทุกท่านๆ เพื่อการพัฒนาทางด้าน การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ให้เจริญรุดหน้ายิ่งขึ้น

แพทย์หญิงยุพียง แห่งเชาวนิช
เลขาธิการศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย

“นมแม่ดีที่หนึ่งเลย”

ทุกที่...ทุกคน...สนับสนุนนมแม่ได้

- องค์การภาครัฐ
- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

- ครอบครัว
- ชุมชน
- สังคม

- โรงพยาบาล
- สถานอนามัย
- บุคลากรสาธารณสุข

ในสัปดาห์แรกของเดือนสิงหาคม ของทุกปี (1-7 สิงหาคม) องค์การพันธมิตรการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่แห่งโลก ร่วมกับองค์การอนามัยโลก กำหนดให้เป็นสัปดาห์ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่โลก และประเทศไทยเป็นหนึ่งในภาคีเครือข่าย ขององค์การพันธมิตรการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่แห่งโลก (WABA-The World Alliance for Breastfeeding Action) จาก 120 ประเทศทั่วโลก ที่ให้ความสำคัญในเรื่องของการรณรงค์ให้หันมาเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และเนื่องจากในช่วง 6-24 สิงหาคมของปี 2551 นี้ เป็นช่วงการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกภาคฤดูร้อนที่กรุงปักกิ่ง ประเทศจีน และมีพิธีเปิดในวันที่ 8 สิงหาคมต่อเนื่องจากสัปดาห์ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่โลก คำขวัญสัปดาห์นมแม่โลก จึงมีความหมายเชื่อมโยงกับเกมส์กีฬาระดับโลกนี้ คือ **Mother Support “Going for the Gold”** โดยที่ การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ถือเป็นมาตรฐานทองคำ เป็นเหรียญทองแห่งชีวิตเหรียญแรกที่แม่จะคว่าให้ลูกได้สำเร็จ ถ้าทุกภาคส่วนของสังคมให้การสนับสนุนช่วยเหลือแม่

ในปีนี้ คณะกรรมการศูนย์นมแม่ฯจึงได้กำหนดคำขวัญในการรณรงค์ในปีนี้ให้สอดคล้องกับคำขวัญ Mother Support “Going for the Gold” คือ

“นมแม่ดีที่หนึ่งเลย ทุกที่ ทุกคน สนับสนุนนมแม่ได้”

โดยน้อมนำประโยค “นมแม่ดีที่หนึ่งเลย” ซึ่งอยู่ในภาพพระฉายาลักษณ์โปสเตอร์พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ ที่กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ 9 แห่ง รวมทั้งศูนย์นมแม่ฯได้รับพระราชทานพระราชานุญาต จากสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ให้เผยแพร่ทั่วประเทศ

“

เราพยายามรณรงค์ให้เห็นคุณค่า และความสำคัญของน้ำนมแม่ อยากให้เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุหกเดือนหรือสามารถให้นมลูกจนถึงอายุสองปี ได้ยิ่งเป็นการดี... ”

จากบทประพันธ์สัมภาษณ์พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ให้แก่ศูนย์นมแม่ฯ เมื่อ 27 เมษายน 2551

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ต้องการให้ขวัญและกำลังใจแก่แม่อาสาผู้ปฏิบัติงานส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ที่ได้ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ให้แก่แม่ที่รู้จักและในชุมชน หลากหลาย วิธีเช่น การร่วมเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับนมแม่ การให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์และเว็บไซต์ การเยี่ยมแม่ที่บ้านที่มีปัญหา ร่วมกิจกรรมกับศูนย์นมแม่ฯ ในพื้นที่ทรงเสด็จ ในโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว จึงทรงให้กระทรวงสาธารณสุขและศูนย์นมแม่ฯ ดำเนินการประสานแม่อาสาของ กรุงเทพมหานครฯ รับมอบของประทาน เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2551 เวลา 8.00 น.-10.00 น. ณ ห้องประชุมชัชวาทนเรนทร ชั้น 2 ตึกสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีแม่อาสาจำนวน 44 คนมารับมอบของประทาน และมารับมอบของประทานแทน จำนวน 33 คน

พลอากาศเอกทรงศักดิ์ ตะวันแจ้

“คำว่า “แม่อาสา” ประกอบด้วยอักษร 3 ตัว

- ม = มิตร คือมีความเป็นมิตร
 - อ = อบอุน มีความเอื้ออาทร
 - ส = สุข ทำให้เกิดความสุขในครอบครัว ญาติพี่น้อง และชุมชน
- งานของแม่อาสาเป็นงาน ที่ยิ่งใหญ่ ทำให้การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และอนาคตของชาติเป็นไปตามที่คาดหวังขอให้ทุกคนมีความเข้มแข็งและเป็นกำลังสำคัญที่ช่วยงานส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ต่อไป”

พล.อ.อ.ทรงศักดิ์ ตะวันแจ้ ผู้แทนพระองค์ในพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ กล่าวในพิธีการมอบของประทานแก่ แม่อาสา ในกรุงเทพมหานครฯ

นายแพทย์ณรงค์ศักดิ์ อังคะสุวพลา
อธิบดีกรมอนามัย

“...ในหลักการโรงพยาบาลสายใยรักครอบครัว เป็นเรื่องของการพัฒนา งานอนามัยแม่และเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เพราะฉะนั้น รัฐบาล โดยกระทรวงสาธารณสุข จึงมีจุดยืนที่ชัดเจน ในการสนับสนุน ส่งเสริม อย่างจริงจัง ในการรณรงค์และให้ความรู้ ความเข้าใจ และขออย่าในจุดยืนนี้ของรัฐบาล ซึ่งต้องใช้คำว่า ปกป้องทุกวิถีทาง เพื่อไม่ให้มีกระบวนการหรือวิธีการใดๆ มาทำให้เกิดการเบี่ยงเบน ความตั้งใจ หรือทิศทางของประเทศ...”

พญ. ศิริพร กัญชนะ
ประธานศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย

“...จะนำศูนย์นมแม่ ร่วมทำงานเคียงบ่าเคียงไหล่กับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเป้าหมายเดียวกันคือ ให้เด็กไทยได้เริ่มต้นชีวิตด้วยนมแม่...”

พญ.ยุพียง แห่งชวนิช
เลขาธิการศูนย์นมแม่
แห่งประเทศไทย

“...สิ่งหนึ่งที่ทำมาในระยะ 3 ปี มีข้อพิสูจน์ คือ อัตราการเลี้ยงนมแม่อย่างเดียวนั้นเพิ่มขึ้นในทุกๆ จังหวัดที่ทำการทดลองนำร่อง เพิ่มขึ้นมาก ชนิดที่เกิน 30% ทุกแห่ง บางแห่งขึ้นไปได้ 60% สิ่งที่มีนัยสำคัญให้เห็นก็คือ เรื่องของ Community Support เป็นตัวที่จะทำให้พฤติกรรมกรรมการเลี้ยงนมแม่ของแม่อย่างถูกต้องและยาวนาน...”

กล่าวในงานเสวนานมแม่สัญจรที่เชียงใหม่ 23 พ.ค. 2551

คุณชูเกียรติ ประเสริฐสันติสุข
ประธานชมรมนมแม่เชียงใหม่คนแรก (2545-2549)

“...การที่เราออกไปทำงานตรงนี้มีมาตลอด เป็นตัวเชื่อมระหว่างเจ้าหน้าที่กับชาวบ้าน ใช้ภาษาชาวบ้านคุยกับชาวบ้าน พ่อช่วยพ่อ แม่ช่วยแม่ ดูแลชักถามให้คำแนะนำกัน ก็มาถึงวันนี้ ได้เห็นการต่อยอดขยายเครือข่าย พ่อแม่รุ่นใหม่ ยอมรับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างถูกต้อง ให้ประสบความสำเร็จจนถึงวันนี้ เป็นหนึ่งในความภาคภูมิใจ...”

กล่าวในการนำเสนอต่อที่มณฑลงานกรมอนามัย (2551)

คุณพนัส ลิมปีเสถียร
ประธานชมรมผู้สูงอายุอำเภอแม่แตง

“...เวลามีการประชุมผู้สูงอายุสัญจรไปตามชมรมผู้สูงอายุย่อย ในอำเภอแม่แตงทั้งหมด 110 ชมรมย่อย ก็จะนำเรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ไปบอกเล่าด้วย...ควรจะเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว เลย 6 เดือนแล้วต่อจากนั้นก็จะมีอาหารเสริมเข้ามา...ตอนนี้ผู้สูงอายุของเรา...ก็เป็นพ่อแม่รุ่นเก่า ...แต่คอย สนับสนุน ให้พ่อแม่รุ่นใหม่ได้รู้ว่า คุณค่าของนมเมื่อนั้นมีอะไรบ้าง...”

คุณอนุรักษ์ นภาพรรณ
ทูตนมแม่แห่งประเทศไทย

กรรมการบริหาร บริษัทอินทราเซรามิก ลำปาง
วิทยาศาสตร์ชุมชนบัณฑิตศึกษาศึกษา
สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
นำร่องจัดตั้งชมรมแม่ สำหรับพนักงานของ
อินทราเซรามิก ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2548

“ผมคิดถึงคนที่บริจาคเลือด ซึ่งเป็นการให้ชีวิตแก่ผู้อื่นสูงสุด ผมเห็นว่าการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ก็เช่นกัน น้ามนมแม่เป็นเช่นเดียวกับเลือดของแม่ คือเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตแม่ที่ให้กับลูก

ถ้าเราเชื่อว่าน้ามนมแม่และการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เป็นสิ่งสำคัญ ก็จะมีทางที่เป็นไปได้เสมอ”

ที่มา : รอบรู้โรงงาน ฉบับเดือนมกราคม 2549

คุณพรเพ็ญ เกษยานนท์
นายกสมาคมภริยาทหารเรือ
ทูตนมแม่แห่งประเทศไทย

ผู้ก่อตั้งโครงการนมแม่เพื่อลูกนาวีแข็งแรง รมรงค์ให้เกิดกลุ่มแม่อาสาในทุกๆ พื้นที่ของหน่วยกองทัพเรือ เพื่อต่อไปนมแม่จะเป็นรากฐานแห่งชีวิตของลูกนาวีทุกคน

“...นมแม่เป็นอาหารสมอง อาหารกายและใจ ที่ช่วยเสริมสร้างเด็กให้เป็นคนดี งานนี้จึงถือเป็นงานสร้างชาติ...”

คุณสันติ อิมใจจิตต์
บรรณาธิการบริหาร/คอลัมน์นิสต์
นสพ.ไทยโพสต์ และนิตยสารคู่สร้างคู่สม
ทูตนมแม่แห่งประเทศไทย

ตัวแทนจากสื่อมวลชนที่มากความสามารถ
“สื่อมวลชนจะเป็นส่วนสำคัญที่จะผลักดันให้สังคมไทย เป็นสังคมแห่งการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่”

คุณลอรา (ศศิธร) วัฒนกุล
พิธีกร/คอลัมน์นิสต์/นักเขียน/ทูตนมแม่แห่งประเทศไทย

“...ลอราสามารถเลี้ยงน้องโมนิก้าด้วยนมแม่ล้วนๆ ถึง 6 เดือนและยังคงให้นมต่อไปจนถึงอายุ 2 ขวบ เพราะลอราเชื่อว่า ในน้ามนมแม่นั้นมีสารอาหารครบถ้วน และยังสะดวกไม่ยุ่งยากแต่อย่างไรที่จะเลี้ยงลูกด้วยนมแม่...”

รายนามคณะกรรมการ

ศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย (2550-2551)

รายนามคณะกรรมการที่ปรึกษา

ศ.คลินิกเกียรติคุณ นพ.วีระพงษ์ ฉัตรานนท์
รศ.พญ.คุณหญิง สำหรี จิตตินันท์
ศ.คลินิกเกียรติคุณ นพ. สุวัชย์ อินทรประเสริฐ
ศ.เกียรติคุณ ดร.วิจิตร ศรีสุพรรณ
นพ.ณรงค์ศักดิ์ อังคะสุวพลา
นพ.ลือชา วรรัตน์
นายผดุงศักดิ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา
ศ.นพ.เกรียงศักดิ์ จิระแพทย์
รศ.ดร.ทัศนีย์ บุญทอง
นางจวีร์ภรณ์ บุญยวงศ์วิโรจน์
นพ.ศิริวัฒน์ ทิพย์ธราดล
นพ.บวร งามศิริอุดม
นางศิริลักษณ์ อ่อนศรี
นางสาวเบญญา จรลัมฤทธิ์

อดีตที่ปรึกษาองค์การยูนิเซฟ เรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
อาจารย์พิเศษ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประธานราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย
นายกสภาการพยาบาลแห่งประเทศไทย
อธิบดีกรมอนามัย
อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ที่ปรึกษาหน่วยกุมารเวชศาสตร์ โรงพยาบาลศิริราช
นายกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย
นายกสมาคมแม่บ้านสาธารณสุข
เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา
สาธารณสุขนิเทศ กระทรวงสาธารณสุข
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ประธาน

พญ.ศิริพร กัญชนะ

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

รองประธาน

พญ.ศิริภรณ์ สวัสดิ์วร
พญ.นิพนธ์พร วรมงคล

สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

เลขาธิการ

พญ.ยุพียง แห่งเชาวนิช

ศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย

รองเลขาธิการ

นางสาวนงนุช บุญเกียรติ
พญ.ธนิษดา ตริรัตน์วีระพงษ์

ศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย
แผนกกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลตากสิน

คณะกรรมการ

รศ.พญ.กุสุมา ชูศิลป์
พญ.ปิยาภรณ์ บวรเกียรติจร
ผศ.ดร.อุไรพร จิตต์แจ้ง
ผศ.ดร.จรียา วิริยะศุภกร
ศ.ดร.วิณา จิระแพทย์
ดร.ปาริณา ศรีวินิชย์
พญ.กรรณิการ์ บางสายน้อย
รศ.กรรณิการ์ วิจิตรสุคนธ์
นายสง่า ดามาพงษ์
นางมีนะ สพลมัย
นางลักขณา จุติสมุทร
นายนรา บรรลือชิตกุล
นางอัจฉริย์ แขวงโสภาก
นางพาณิภัค เปรมธาดา
นางปัญชลี ทองด้วง

ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์
สถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล
ภาควิชาพยาบาล คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศูนย์อนามัยที่ 10 เชียงใหม่
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
สมาคมโภชนาการ
โรงพยาบาลสมิติเวช
มหาวิทยาลัยอีสเทินเอเชีย
นักกฎหมาย สถาบันวิทยุทองทัพบกช่อง 5
สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย
แม่อาสา
แม่อาสา

ทุกที่...ทุกคน สนับสนุนนมแม่ได้

- องค์การภาครัฐ
- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

- ครอบครัว
- ชุมชน
- สังคม

- โรงพยาบาล
- สถานีอนามัย
- บุคลากรสาธารณสุข

- นายจ้าง
- สถานประกอบการ

- สถานศึกษา
- สถานที่สาธารณะ
สวนสาธารณะ
ศูนย์การค้า ฯลฯ

ที่ปรึกษา : ณรงค์ศักดิ์ อังคะสุวลา, วีระพงษ์ ฉัตรานนท์, สำหรี จิตตินันท์, ศิรพร กัญชนะ, สือชา วนรัตน์, ศิริวัฒน์ กัมภรธาตล, ชุพพง ไท่งเขาวนิช, บวร งานศิริอุดม **บรรณาธิการ :** ภรณ์ทิพย์ บางสายน้อย มีน: สพลชัย กองบรรณาธิการ : ศิราภรณ์ สวัสดิ์ดิอ, สักขณา จุตสิมุกร, นางบุษ บุญเกียรติ, ปิยาภรณ์ บวรเกียรติขจร, บุณพา เพ็ญสวัสดิ์ จริญญา วิเศษสุกร, ธิดารัตน์ จงวิสุทธ์, วิไลวรรณ สุวรรณสิทธิ์, ศิรพร สัมพันธ์พงษ์ **ผู้ประสานงานภาค :** วิไล แซ่ตะวาน (เหนือ), สุวิมล พุทธบุตร (อีสาน), จันทน์กฤษณา พลวิวัฒน์ (กลาง), ศุภากาญจน์ ศิลปะระวี(ใต้)

ศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย : ชั้น 11 อาคารสถาบันฯ สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติ มหาราชนิ กนราเชววิที เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400 โทรศัพท์ 02- 354 - 8404 ต่อ 11 โทรสาร 02 354 8409 www.thaibreastfeeding.org email : tbc 2547@yahoo.com